

Sygn. akt: KIO 2223/25

WYROK

Warszawa, dnia 7 lipca 2025 r.

Krajowa Izba Odwoławcza - w składzie:

Przewodniczący: Robert Skrzyszewski

Protokolant: Patryk Pazura

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 2 lipca 2025 r. w Warszawie odwołania wniesionego do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej w dniu 2 czerwca 2025 r. przez wykonawcę K.M. działającą pod firmą K.M. OPTIMAX Przedsiębiorstwo Usługowo-Budowlane z siedzibą w Trzebiniu postępowaniu prowadzonym przez zamawiającego: Gminę Klucze

przy udziale uczestnika po stronie zamawiającego w postępowaniu o sygn. akt KIO 2223/25 Wykonawcy Firmy Handlowo-Produkcyjno-Usługowej „Sekwoja” D.S., Łowczówek 95a, 33-171 Pleśna

orzeka:

1. oddala odwołanie;

2. kosztami postępowania obciąża wykonawcę K.M. działającą pod firmą K.M. OPTIMAX Przedsiębiorstwo Usługowo-Budowlane z siedzibą w Trzebiniu i:

2.1. zalicza w poczet kosztów postępowania odwoławczego kwotę 15 000 zł 00 gr (słownie: piętnaście tysięcy złotych zero groszy) uiszczoną przez wykonawcę K.M. działającą pod firmą K.M. OPTIMAX Przedsiębiorstwo Usługowo-Budowlane z siedzibą w Trzebiniu tytułem wpisu od odwołania,

Na orzeczenie - w terminie 14 dni od dnia jego doręczenia - przysługuje skarga za pośrednictwem Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Zamówień Publicznych.

Przewodniczący.....

Sygn. akt: KIO 2223/25

Uzasadnienie

Zamawiający: Gmina Klucze wszczął postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego na „Usuwanie zinwentaryzowanych obcych gatunków inwazyjnych roślin na terenie Pustyni”, znak: BZP.271.4.2025.

Ogłoszenie o zamówieniu zostało opublikowane w Dzienniku Urzędowym UE w dniu 11 marca 2025 r., Dz.U S: 49/2025 pod numerem 155908-2025.

W dniu 23 maja 2025 r. Odwołujący: wykonawca K.M. OPTIMAX Przedsiębiorstwo Usługowo-Budowlane z siedzibą w Trzebiniu powziął wiadomość o wyborze najkorzystniejszej oferty Wykonawcy Firmy Handlowo-Produkcyjno-Usługowej „Sekwoja” D.S., Łowczówek 95a, 33-171 Pleśna, zwanego dalej Przystępującym.

Nie zgadzając się z powyższą czynnością Zamawiającego Odwołujący w dniu 2 czerwca 2025 r. wniósł odwołanie do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej:

1. wobec zaniechania odrzucenia przez Zamawiającego oferty Przystępującego;

2. wobec czynności niewłaściwej oceny wyjaśnień złożonych przez S.D. w zakresie wyjaśnień dotyczących rażąco niskiej ceny;

3. wobec czynności dotyczącej wyboru, jako najkorzystniejszej, oferty złożonej przez S.D..

Zaskarżonym czynnościom i zaniechaniom czynności Zamawiającego Odwołujący zarzucił naruszenie:

1. art. 226 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1320 wraz ze zm.), zwanej dalej ustawą Pzp lub PZP oraz art. 224 ust. 5 i ust. 6 PZP w zw. z art. 16 PZP w zw. z art. 17 PZP poprzez zaniechanie odrzucenia oferty S.D. i dokonanie wyboru oferty złożonej przez S.D. w sytuacji gdy oferta ta podlega odrzuceniu z uwagi na fakt, iż S.D. nie wyjaśnił w sposób należyty i wiarygodny zaferowania rażąco niskiej ceny za wykonanie zamówienia; a w konsekwencji powyższego również:

2. art. 239 ust. 1 PZP poprzez wybór jako najkorzystniejszej, oferty złożonej przez wykonawcę S.D., w sytuacji gdy oferta ta podlega odrzuceniu z uwagi na fakt, iż S.D. nie wyjaśnił w sposób należyty i wiarygodny zaferowania rażąco niskiej ceny za wykonanie zamówienia, a w związku z tym to niepodlegająca odrzuceniu oferta złożona przez Odwołującego winna być uznana za najkorzystniejszą.

W związku z powyższym Odwołujący wnosił o:

I. Merytoryczne rozpatrzenie przez Krajową Izbę Odwoławczą niniejszego odwołania i jego uwzględnienie w

całości;

II. Dopuszczenie i przeprowadzenie dowodów z dokumentacji postępowania oraz dowodów zawnioskowanych w treści odwołania, jak i przedłożonych na rozprawie;

III. Nakazanie Zamawiającemu:

1) unieważnienia czynności Zamawiającego polegających na badaniu i ocenie ofert oraz na wyborze jako najkorzystniejszej oferty złożonej przez S.D.;

2) odrzucenia oferty S.D.,

3) dokonania ponownej oceny ofert,

IV. Zasądzenie na rzecz Odwołującego kosztów postępowania według norm prawem przepisanych.

W swoim odwołaniu Odwołujący przedstawił następujące uzasadnienie: „(...) Przedmiotem zamówienia w przetargu nieograniczonym, którego wartość przekracza progi unijne, jest „Usuwanie zinwentaryzowanych obcych gatunków inwazyjnych roślin na terenie Pustyni.”.

Powierzchnia realizacji przedmiotowego zadania tj. usuwania niepożądanego rośliności inwazyjnej i ekspansywnej w rejonie dobrze zachowanych muraw napiaskowych i cennych przyrodniczo obszarów, będących przedmiotem niniejszego zamówienia, wynosi 304,67 ha z czego na obszarze 150 ha należy przeprowadzić dodatkowe prace w zakresie orania, a następnie bronowania. Ponadto, aby obszar ten maksymalnie oczyścić z zalegającej materii organicznej należy usunąć i wywieźć z terenu Pustyni warstwę podłoża o miąższości średnio 15 cm na łącznej powierzchni około 5 ha w zachodniej części pustyni, w miejscach ustalonych z Zamawiającym i Nadzorem Przyrodniczym. Szczegółowy obszar prac został przedstawiony w dokumencie: „Inwentaryzacja nowych stanowisk obcych gatunków inwazyjnych roślin na terenie Pustyni” stanowiącym załącznik do SWZ. Przedmiotowy dokument stanowi bazę informacyjną o roślinności występującej na obszarze oraz zakresie prac do wykonania. Zapisy w/w dokumentu należy traktować łącznie z informacjami zawartymi w opisie przedmiotu zamówienia. Obszar realizacji prac został podzielony na 31 kwadratów (sektorów) o różnej powierzchni wskazanej w tabeli inwentaryzacji. W obrębie każdego z kwadratów, należy całkowicie usunąć roślinność niepożądaną. Inwentaryzacja przyrodnicza określa szacunkową ilość i typ roślin, jednakże zastrzega się, że dane te mają wyłącznie charakter szacunkowy sporządzony w celu ogólnego określenia miejsca występowania i stopnia zagęszczenia roślin inwazyjnych w poszczególnych rejonach pustyni. Obowiązkiem wykonawcy jest całkowite usunięcie wszelkiej roślinności inwazyjnej i ekspansywnej na danym kwadracie/sektorze. Zadanie obejmuje następujące etapy (str. 8 SWZ):

A) Prace wstępne;

B) Usuwanie niepożądanego rośliności;

C) Składowanie i utylizacja powstałej materii organicznej;

D) Oczyszczanie terenu po zakończonych pracach;

Uwagi: W celu prawidłowego wykonania zadania, w tym szacowania kosztów realizacji prac Wykonawca samodzielnie dokona wszelkich analiz, badań i sprawdzeń niezbędnych do należytego wykonania zadania, w tym zaplanowania szczegółów metodyki i kolejności wykonywania prac (str. 9 SWZ), a dodatkowo: „Zamawiający wymaga w ramach wykonania Przedmiotu Zamówienia usunięcia gałęzi, części korzennych i odłamków drzewnych które znajdują się w poszczególnych sektorach lecz nie powstały w wyniku prowadzenia prac”.

Wszystkie usunięte części roślin należy zebrać i składować w niewielkich przyzmacach na poszczególnych sektorach zebrać i składować w niewielkich przyzmacach na poszczególnych sektorach (nie więcej niż 2-3 w sektorze). Zamawiający jako podstawowy sposób utylizacji materii organicznej przewiduje jej wywiezienie poza obszar Natura 2000 Pustynia Błędowska na koszt Wykonawcy. W celu łatwiejszego wywiezienia materii organicznej dopuszcza się jej składowanie i zrębkowanie w ostatecznej fazie wyłącznie w okolicy dróg wyjazdowych z Pustyni na granicy z kompleksami leśnymi i drogami wyjazdowymi po ich zeskładowaniu w większych partiach a następnie zrębkowania. Po realizacji takiego procesu technologicznego należy bezwzględnie usunąć warstwę ok. 10 cm piasku w miejscu składowania w pobliżu drogi wraz z terenem przyległym na odległość ok. 5 m. Zaznacza się, że materia organiczna nie może być wstępnie obrabiana na terenie Pustyni (fragmentacja, mielenie, zrębkowanie itp.).

Wykonawca, musi zapewnić sprzęt do transportu wykarczowanej biomasy z sektorów na wyznaczone duże przyzmy i poza obszar Natura 2000 Pustynia Błędowska. W przypadku utylizacji biomasy przez spalanie, Wykonawca musi dysponować sprzętem do transportu powstałego popiołu wraz z 10 cm warstwą piasku, celem utylizacji bez możliwości rozsypywania popiołu podczas transportu.

W części XIV pkt 5 SWZ Sposób obliczenia ceny Zamawiający wymagał również, aby do wyliczonego zakresu prac, wykonawca wliczył koszty:

- a) zagospodarowania terenu realizacji usługi,
- b) zabezpieczenia miejsc składowania sprzętu i biomasy przed dostępem osób trzecich,
- c) zużycia wody i energii w trakcie prac,
- d) zabezpieczenia prac pod względem BHP,
- e) koszty nadzoru właścicieli i użytkowników uzbrojenia technicznego oraz ewentualnych zabezpieczeń dodatkowych, zaleconych przez tychże właścicieli i użytkowników w trakcie prowadzenia prac,
- f) koszty wywozu i utylizacji odpadów powstałych w trakcie prac.

Koszty wymienione w punkcie 5 należy ująć w kosztach ogólnych oferty bez sporządzania dodatkowych obliczeń.

W przedmiotowym postępowaniu swoje oferty złożyło 8 Wykonawców. W związku z zastosowaniem przez Zamawiającego tzw. procedury odwróconej, o której mowa w art. 139 ust. 1 PZP, zamawiający dokonał badania i oceny ofert, a następnie kwalifikacji podmiotowej wykonawcy, którego oferta została najwyżej oceniona, tj. S.D.. Oferta Odwołującego została oceniona jako druga najkorzystniejsza oferta.

S.D. zaoferował cenę oferty brutto 1 226 740,50 PLN (oferta Odwołującego wyniosła 1 451 219,51 PLN), podczas gdy Zamawiający zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia kwotę 2 550 000 PLN. Cena wybranego Wykonawcy stanowi 48,1% szacowanej wartości zamówienia powiększonego o należny podatek od towarów i usług w wysokości 2 550 000,00 złotych oraz 60,99% średniej arytmetycznej cen wszystkich złożonych ofert w wysokości 2 011 070,59 zł. W związku z powyższym, Zamawiający prawidłowo zastosował procedurę z art. 224 PZP i wezwał S.D. do wyjaśnienia rażąco niskiej ceny pismem z dnia 23.04.2025 r. W piśmie wskazano, że zarówno szacowana kwota zamówienia, jak również średnia arytmetyczna cen wszystkich złożonych ofert (2 011 070,59 PLN) wskazywały na znaczące przekroczenie przez S.D. progu 30% poniżej poziomu cen, wskazanego w art. 224 PZP.

S.D. złożył w dniu 5.05.2025 r. wyjaśnienia, które Zamawiający uznał za wystarczające. Z powyższym stanowiskiem Zamawiającego nie zgadza się odwołujący, ponieważ wyjaśnienia są bardzo ogólnikowe, wskazano tylko procentowy udział poszczególnych składników ceny bez odniesienia ich do realiów tego konkretnego zamówienia, wskazano na wykonanie innych zamówień i załączono potwierdzenia ich wykonania, co nie ma jednak żadnego znaczenia, ponieważ wyjaśnienia rażąco niskiej ceny nie służą do wykazywania zdolności technicznej. W ocenie Odwołującego, oferta S.D. powinna zostać odrzucona.

Jak wskazano w wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 28 kwietnia 2008 r. (sygn. akt: XIX Ga 128/08): "Przepisy PZP nie określają definicji pojęcia rażąco niskiej ceny (...)." W związku z brakiem legalnej definicji, w orzecznictwie sądów okręgowych oraz KIO, a wcześniej w orzecznictwie arbitrażowym, ustalone zostały pewne cząstkowe lub ogólne, definicyjne ramy i odniesienia dla tego pojęcia. I tak według wyroku KIO 592/13: "O cenie rażąco niskiej można mówić wówczas, gdy oczywiste jest, że przy zachowaniu reguł rynkowych wykonanie umowy przez wykonawcę byłoby dla niego nieopłacalne". Ponadto w wyroku KIO 1562/11 oraz uchwale KIO 5/14 wskazano: "Cena rażąco niska w stosunku do przedmiotu zamówienia będzie ceną odbiegającą od jego wartości, a rzezoną różnica nie będzie uzasadniona obiektywnymi względami pozwalającymi danemu wykonawcy bez strat i finansowania wykonania zamówienia z innych źródeł niż wynagrodzenie umowne, zamówienie to wykonać. Reasumując, cena rażąco niska jest więc ceną nierealistyczną, nieadekwatną do zakresu i kosztów prac składających się na dany przedmiot zamówienia, zakładającą wykonanie zamówienia poniżej jego rzeczywistych kosztów i w takim sensie nie jest ceną rynkową, tzn. generalnie niewystępującą na rynku, na którym ceny wyznaczane są m.in. poprzez ogólną sytuację gospodarczą panującą w danej branży i jej otoczeniu biznesowym, postęp technologiczno-organizacyjny oraz obecność i funkcjonowanie uczciwej konkurencji podmiotów racjonalnie na nim działających." Podobnie KIO w wyrokach o sygn. akt: KIO 895/18, KIO 992/19, KIO 691/19, KIO 493/19. Sąd Okręgowy w Krakowie w uzasadnieniu wyroku z 23 kwietnia 2009 r., (sygn. akt: XII Ga 88/09) wskazał następujące kryteria określające cenę rażąco niską: "odbieganie całkowitej ceny oferty od cen obowiązujących na danym rynku w taki sposób, że nie ma możliwości realizacji zamówienia przy założeniu osiągnięcia zysku; zaoferowanie ceny, której realizacja nie pozwala na utrzymanie rentowności wykonawcy na tym zadaniu; niewiarygodność ceny z powodu oderwania jej od realiów rynkowych".

H. Nowak i M. Winiarz w "Prawo zamówień publicznych. Komentarz" opublikowanym na stronach UZP, wskazali, że: „Z wykładni językowej pojęcia „rażący” wynika, że w przepisie tym jest mowa o przypadkach oczywistych, wyraźnych, bezspornych, niewątpliwych, „rzucających się w oczy” zaniżenia ceny lub kosztu.

Zgodnie z treścią art. 224 ust. 1 ustawy PZP: Jeżeli zaoferowana cena lub koszt, lub ich istotne części składowe, wydają się rażąco niskie w stosunku do przedmiotu zamówienia lub budzą wątpliwości zamawiającego co do możliwości wykonania przedmiotu zamówienia zgodnie z wymaganiami określonymi w dokumentach zamówienia lub wynikającymi z odrębnych przepisów, zamawiający żąda od wykonawcy wyjaśnień, w tym złożenia dowodów w zakresie wyliczenia ceny lub kosztu, lub ich istotnych części składowych. Wyjaśnienia te mogą dotyczyć w szczególności:

- 1)zarządzania procesem produkcji, świadczonych usług lub metody budowy;
- 2)wybranych rozwiązań technicznych, wyjątkowo korzystnych warunków dostaw, usług albo związanych z realizacją robót budowlanych;
- 3)oryginalności dostaw, usług lub robót budowlanych oferowanych przez wykonawcę;
- 4)zgodności z przepisami dotyczącymi kosztów pracy, których wartość przyjęta do ustalenia ceny nie może być niższa od minimalnego wynagrodzenia za pracę albo minimalnej stawki godzinowej, ustalonych na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2020 r. poz. 2207) lub przepisów odrębnych właściwych dla spraw, z którymi związane jest realizowane zamówienie;
- 5)zgodności z prawem w rozumieniu przepisów o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej;
- 6)zgodności z przepisami z zakresu prawa pracy i zabezpieczenia społecznego, obowiązującymi w miejscu, w którym realizowane jest zamówienie;
- 7)zgodności z przepisami z zakresu ochrony środowiska;
- 8)wypełniania obowiązków związanych z powierzeniem wykonania części zamówienia podwykonawcy.

Na wezwanie Zamawiającego, S.D. przedłożył wyjaśnienia, z których jednak w żaden sposób nie wynika, które z przesłanek wskazanych w art. 224 ust. 3 PZP (lub innych) wpłynęły na obniżenie ceny. Analizując wyjaśnienia S.D. należy zauważyć, że cena oferty brutto wynosi 1 226 740,50 zł, w tym VAT w wysokości 229 390,50 zł, co daje cenę netto oferty = 997 350,00 zł. S.D. w wyjaśnieniach przyjął koszty składające się na cenę netto 997 350,00 zł wg struktury:

- 1.7,32 % - amortyzacja (od ceny netto) wynosi 73 006,02 zł
- 2.53,93% - robocizna (od ceny netto) wynosi 537 870,85 zł (w tym wg Wykonawcy: koszty osobowe, dojazdy, wykopanie inwazyjnej roślinności, wywóz, orka, bronowanie, transport sprzętu itp.)
- 3.9,17% - materiały (od ceny netto) wynoszą 91 457,00 zł (w tym wg Wykonawcy: paliwo do ciągników dokonujących wywóz wykopanej roślinności z terenu Pustyni w miejsce składowania, płyny eksploatacyjne, rękawice ochronne itp.)
- 4.8,52% - transport pozyskanego materiału (od ceny netto) wynosi 84 974,22 zł (w tym wg Wykonawcy: załadunek, rozładunek, utylizacja pozyskanego materiału organicznego z 5 ha oraz biomasy)
- 5.6,02% - inne (od ceny netto) wynosi 60 040,47 zł
- 6.15,04% - zysk (od ceny netto) wynosi 150 001,44 zł Ponadto Wykonawca podał:
  - jedną roboczogodzinę pracownika 37,50 zł,
  - transport 1 m³ pozyskanego materiału 50 zł
  - transport 1 m³ zrąbków 50 zł
  - jedna godzina pracy rębaka Vermeer/Bandit 80 zł
  - jedna godzina pracy zestawu zrywkowego ciągnik rolniczy Valtera z przyczepą FAO Far 80 zł
  - jedna roboczogodzina forwardera 100 zł
  - jedna roboczogodzina koparki 60 zł

W przypadku wskazania przez Wykonawcę jednej roboczogodziny dla sprzętu zapewne chodzi o maszynogodzinę.

Analizując przedstawione wyjaśnienia odnosi się wrażenie, że Wykonawca podając stawki jednostkowe chce przekonać, że składniki cenotwórcze założone przez niego są na tyle wysokie że nie może być mowy o cenie rażąco niskiej. Niemniej jednak nie mają one żadnego oparcia, gdyż brak jest jakiegokolwiek usystematyzowania kosztów oraz podania nakładów pracy, a przynajmniej podjęcia próby stworzenia modelu kosztowego.

W żadnym wypadku tak przyjęta struktura kosztów nie stanowi wyjaśnienia zaproponowanej ceny oferty.

Po pierwsze, w wyjaśnieniach wskazano, że prace przewidziano na okres 6 miesięcy, podczas gdy termin realizacji zamówienia to 7 miesięcy od daty zawarcia umowy (cz. V SWZ). Już z tego wynika, że koszty jednego miesiąca nie zostały uwzględnione w cenie ofertowej, a zatem została ona zaniżona. Brak też jakiegokolwiek wyjaśnienia, dlaczego i na jakiej podstawie Wykonawca planuje ewentualne wykonanie zamówienia w krótszym terminie.

Po drugie, z wyjaśnień wynika, że wynagrodzenie D.S. – właściciela, nie zostało ujęte w kalkulacji kosztów tylko jak napisał w wyjaśnieniach – zatrzymuje zysk. Zysk nie jest przeznaczony na pokrycie ponoszonych przez Wykonawcę nakładów związanych z wynagrodzeniem za wykonywanie robót, lecz stanowi nadwyżkę przychodów pieniężnych nad kosztami. Zatem już ten fakt powinien być dla Zamawiającego argumentem do odrzucenia oferty z uwagi na błędne założenia do kalkulowania ceny oferty.

Po trzecie, rzekoma „kalkulacja ceny” nie jest faktycznie żadną kalkulacją, a jedynie wskazaniem procentowym składników ceny. Nie wynika jednak z tego, jak faktycznie kształtuje się cena. Przykładowo, skoro „robocizna” to 53,93% ceny, to Wykonawca powinien przedstawić konkretnie ile osób będzie zaangażowanych w wykonanie zamówienia, jakie pobierają wynagrodzenie, przedstawić jako dowód umowy o pracę (wymóg zatrudnienia na podstawie umowy o pracę został przewidziany w SWZ przez Zamawiającego) wraz z konkretnym wyliczeniem, jaki będzie to – kwotowo – składnik ceny. W takiej sytuacji możliwa byłaby weryfikacja podanych danych. Natomiast w sytuacji, gdy podano jakiś zakres procentowy, to nie sposób przełożyć tego na realia danego zamówienia, ani w żaden sposób sprawdzić poprawności tych wyjaśnień.

Biorąc jako przykład wyjaśnienia dotyczące kwoty z pozycji pod nazwą „robocizna” odpowiadającej udziałowi w strukturze kosztów w wysokości 537 870,85 zł, która jest kwotą najwyższą, a nie może zostać uznana za wiarygodną, gdyż nie przedstawia żadnych konkretnych kosztów i trudno uznać wyjaśnienia Wykonawcy za profesjonalne w sytuacji pomieszczenia kosztów takich jak: koszty osobowe, dojazdy, wykopanie inwazyjnej roślinności, wywóz, orka, bronowanie, transport sprzętu itp., gdyż wymienione koszty nie stanowią tzw. robocizny, którą wyznacza się jako sumę iloczynów jednostkowych nakładów rzeczowych robocizny poszczególnych czynności wchodzących w skład całego procesu i stawki robocizny (ceny jednostkowej robocizny). Natomiast koszty typu dojazdy, transport sprzętu itp. nie mogą wchodzić w skład robocizny, tylko co najwyżej w koszty sprzętu. Zatem trudno się ustosunkować do wyjaśnień, które powinny rozwiązać wątpliwości Zamawiającego co do rażącej ceny, a nie mają oparcia w ich treści. Należy zwrócić uwagę na zawarte sprzeczności w wyjaśnieniach gdyż zgodnie z zapisami SWZ: „Ponadto, aby obszar ten maksymalnie oczyścić z zalegającej materii organicznej należy usunąć i wywieźć z terenu Pustyni warstwę podłoża o miąższości średnio 15 cm na łącznej powierzchni około 5 ha w zachodniej części pustyni” (str. 7 SWZ). Zatem nietrudno wyliczyć, że $5 \text{ ha} = 50\,000 \text{ m}^2 \times 0,15 \text{ m} = 7\,500 \text{ m}^3$ podłoża, które należy wywieźć. S.D. przyjął w wyjaśnieniach cenę za transport 1 m^3 materiału w wysokości 50 zł, która nie zawiera kosztu usunięcia podłoża. Zatem transport wyliczonej masy wynosi zgodnie z podaną ceną $7500 \times 50 = 375\,000 \text{ zł}$, natomiast w wyjaśnieniach wskazano na udział transportu pozyskanego materiału w wysokości 8,52%, który odpowiada kwocie 84 974,22 zł i obejmuje wg Wykonawcy załadunek, rozładunek, utylizację pozyskanego materiału organicznego z 5 ha oraz biomasy, co jest sprzeczne z kwotą za transport masy na podstawie podanej ceny jednostkowej transportu materiału (jak wyżej). Ponadto kwota 84 974,22 zł jest nierealna, gdyż Wykonawca napisał, że kwota zawiera nie tylko transport wskazanego podłoża, ale także utylizację oraz transport biomasy (zatem materiału roślinnego), ponadto nie zawiera kosztu usunięcia 7500 m^3 podłoża. Wykonawca w wyjaśnieniach nie podał kosztu utylizacji ani kosztu transportu biomasy stosownie do ilości materiału nie tylko z obszaru 5 ha ale całego obszaru tj. 304,67 ha. Biorąc pod uwagę tylko transport biomasy (zgodnie z normą PN-D-95000:2002 Surowiec drzewny. Pomiar, obliczanie miąższości i cechowanie) jego koszt mógłby wynieść ok. 158 572 zł. Wykonawca nie podał gdzie będzie składował materiał ani też na jaką odległość będzie się odbywał transport, a taką czynność miałby wykonywać na co wskazują wyjaśnienia: transport pozyskanego materiału 8,52%. Wykonawca D.S. nie podał także w wyjaśnieniach kosztu samego zrębkowania (brak w wyjaśnieniach czynności zrębkowania), a czynności takie jak można domniemywać zamierzał wykonywać, co wynika z podania ceny jednostkowej 1 godz. pracy rębaka oraz ceny transportu 1 m^3 zrębków w wysokości 50 zł. To wszystko czyni wyjaśnienia bez wartości i nie może stanowić dowodu na korzyść Wykonawcy, że cena nie jest rażąco niska.

Podobnie brak dowodów, aby zweryfikować podaną przez oferenta stawkę roboczogodziny. Jest to bardzo istotne w kontekście przedmiotu zamówienia, w którym koszty osobowe będą znaczne, z uwagi na wymagania Zamawiającego, który w SWZ wskazał, m.in. „W trakcie prowadzenia prac z użyciem maszyn niezbędny jest udział pracowników pomocniczych, którzy będą na bieżąco ręcznie odbierać i sortować usuwane zakrzaczenia z pracującej koparki” (str. 10 SWZ), „Mechaniczne karczowanie musi zostać wsparte dodatkowymi pracownikami tak, aby na jedną koparkę przypadało min. dwóch pracowników. Ich zadaniem będzie bieżąca segregacja wykarczowanych zarośli, otrząsanie karpin i korzeni z nadmiaru gleby i piasku oraz porządkowanie terenu po wyrównaniu mechanicznym podłoża.” (str. 12 SWZ).

W doktrynie i orzecznictwie ugruntowany jest pogląd, że jeżeli odpowiedź wykonawcy na wezwanie do wyjaśnienia nie zawiera żadnego wytłumaczenia sposobu kalkulacji ceny, żadnego wskazania czynnika sprzyjającego wykonawcy i umożliwiającego zaoferowanie tak niskiej ceny, jak też żadnego dowodu potwierdzającego przyjętą kalkulację i czynniki sprzyjające, to mamy do czynienia z wyjaśnieniami o charakterze ogólnikowym. Wówczas zamawiający nie ma podstaw do powtórzonego wzywiania wykonawcy do wyjaśnień, lecz powinien odrzucić jego ofertę (zob. np. wyrok KIO 25.09.2018 r., KIO 1827/18, LEX nr 2585656; wyrok KIO z 23.05.2019 r., KIO 815/19, LEX nr 2691004) [A. Gawrońska-Baran [w:] E. Wiktorowska, A. Wiktorowski, P. Wójcik, A. Gawrońska-Baran *Prawo zamówień publicznych. Komentarz aktualizowany*, LEX/el. 2025, art. 224].

Co istotne, w wezwaniu Zamawiającego z 23.04.2025 r. wskazano wyraźnie: „W związku z powyższym Wykonawca na podstawie art. 224 ust. 1 ustawy PZP jest zobowiązany złożyć wyjaśnienia w sprawie rażąco niskiej ceny. Zamawiający żąda od Wykonawcy wyjaśnień, w tym złożenia dowodów w zakresie wyliczenia ceny lub kosztu, lub ich istotnych części składowych”.

Po czwarte, również ogólna i chaotyczna jest kalkulacja w pozostałym zakresie, w szczególności materiału i transportu. Posiadanie własnego sprzętu nie przesądza o niższych kosztach wykonania zamówienia, ponieważ inni oferenci, również takowym dysponują. Poza tym, nie zawsze korzystanie ze sprzętu „z zewnątrz” jest droższe, gdyż nabycie sprzętu jest kosztowne i nie wiadomo, czy S.D. uwzględnił to w wyjaśnieniach. Kwestię wadliwych wyliczeń kosztów transportu wykazano powyżej.

Podobnie Wykonawca nie naliczył kosztów pośrednich co również stanowi o cenie rażąco niskiej, gdyż Wykonawca w żadnym miejscu nie ujął kosztów, których Zamawiający wymagał i to właśnie w ujęciu kosztów pośrednich, o czym Zamawiający napisał w części XIV pkt 5 i 6 SWZ (pkt 6: Koszty wymienione w punkcie 5 należy ująć w kosztach ogólnych oferty bez sporządzania dodatkowych obliczeń). Zamawiający znając strukturę kosztów pośrednich prawidłowo wskazał koszty ogólne, gdyż koszty pośrednie składają się z kosztów zarządu oraz kosztów ogólnych. Koszty zarządu stanowią wynagrodzenia kadry zarządzającej, natomiast koszty ogólne stanowią koszty wynajmu biura, koszty administracyjne, media ubezpieczenia, zaplecza oraz koszty, których żądał Zamawiający związane z przedmiotem zamówienia, a które powinny być uwzględnione w kosztach pośrednich, a tym samym w cenie oferty. Koszty pośrednie naliczane są wg wskaźnika procentowego od robocizny i sprzętu. W wyjaśnieniach S.D. nie odniósł się do tego w żaden sposób.

Po piąte, S.D. wskazał okoliczności, które w jego ocenie wpływają na obniżenie ceny, jednakże nie wykazał, o ile umożliwiły mu one obniżenie ceny oferty. Jednocześnie podkreślić należy, że takie okoliczności, jak: wykwalifikowana kadra, posiadane doświadczenie, oszczędne metody wykonania zamówienia i wybrane rozwiązania techniczne i organizacyjne, itp. przysługują również innym wykonawcom biorącym udział w tym postępowaniu, a - mimo to - zaoferowane przez nich ceny były wyższe. Ponadto S.D. nie wykazał, o jaką kwotę wskazane okoliczności pozwoliły mu obniżyć cenę oferty oraz nie złożył dowodów na ich poparcie. Podkreślić należy, że to na wykonawcy - zgodnie z art. 224 ust. 5 ustawy P.z.p. spoczywa obowiązek wykazania, że oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny lub kosztu. Powyższe stanowisko zostało potwierdzone przez Krajową Izbę Odwoławczą na tle uprzednio obowiązującego art. 90 ustawy Prawo zamówień publicznych z 2004 r., które pozostaje aktualne również na tle aktualnie obowiązującego brzmienia przepisu art. 224 ustawy P.z.p. z 2019 r., m.in. w wyroku z dnia 10 listopada 2017 r. KIO 2256/17, zgodnie z którym "To na wykonawcy spoczywa obowiązek dowiedzenia, że zaoferowana przez niego cena nie jest rażąco niska. Dlatego wykonawca musi przedstawić konkretne przyczyny zaoferowania niskiej ceny i poprzeć te wyjaśnienia stosownymi dowodami, co wynika z zacytowanego wyżej art. 90 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 9339 z późn. zm.)". Analogicznie wypowiedziała się Izba w wyroku z dnia 31 października 2016 r. KIO 1903/16: "Według normy zawartej w art. 90 ust. 2 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (tej. Dz. U. z 2017 r. poz. 1579 z późn. zm.) obowiązek wykazania, że oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny, spoczywa na wykonawcy".

Po szóste, nie ma żadnego znaczenia przedłożenie z wyjaśnieniami przez S.D. referencji, ponieważ wyjaśnienia nie służą wykazywaniu zdolności zawodowej. Tak samo nie mają znaczenia przedłożone świadectwa i zaświadczenia o posiadaniu uprawnień operatora piły mechanicznej do ścinki drzew, pilarza – drwala, itp. Nie wiadomo, czy osoby, których dotyczą świadectwa/zaświadczenia są faktycznie pracownikami Wykonawcy, ponieważ nie przedłożył on ich umów o pracę. Poza tym, umiejętności te są całkowicie zbędne przy wykonywaniu niniejszego zamówienia, ponieważ nie polega ono na wycince drzew, ale na usuwaniu obcych gatunków, tzn. wykopaniu całej rośliny z bryłą korzeniową.

Zamawiający w SWZ wyraźnie podkreślił: „W celu uniknięcia dodatkowego użyźnienia podłoża zrębkami drzewnymi wyklucza się możliwość używania pilarek i pił mechanicznych. Odrosty drzew, krzewy i rośliny zielne muszą być usuwane w całości (części naziemne wraz z korzeniami i kłączami), bez fragmentacji np. przycinania, frezowania itp.” (str. 10 SWZ).

Po siódme, przedłożone przez S.D. referencje wręcz potwierdzają fakt, że zaoferowana w niniejszym postępowaniu cena jest rażąco niska. Jak wynika z SWZ (str. 7): „Powierzchnia realizacji przedmiotowego zadania tj. usuwania niepożądanego rośliności inwazyjnej i ekspansywnej w rejonie dobrze zachowanych muraw napiaskowych i cennych przyrodniczo obszarów, będących przedmiotem niniejszego zamówienia, wynosi 304,67 ha z czego na obszarze 150 ha należy przeprowadzić dodatkowe prace w zakresie orania a następnie bronowania.”. Tymczasem z przedstawionych referencji Rejonowego Zarządu Infrastruktury w Krakowie nr 4688/2024 z dnia 21.10.2024 r. wynika, że S.D. wykonał wycinkę drzew i krzewów w Nowej Dębie na obszarze 54,25 ha za cenę 2 821 000 zł brutto! Była to zatem cena prawie 3-krotnie wyższa niż zaoferowana w niniejszym postępowaniu, za prace na obszarze 6-krotnie mniejszym.

Podsumowując, jak wskazują komentatorzy, wykonawca składający wyjaśnienia musi udowodnić, że cena lub koszt jego oferty nie są rażąco niskie, jeśli jednak tego nie uczyni, jest to równoznaczne z potwierdzeniem, że oferta zawiera rażąco niską cenę lub koszt i podlega odrzuceniu m.in. na podstawie art. 224 ust. 6 Pzp. Ustawodawca zakłada, że wykonawcy biorący udział w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego są profesjonalistami, stąd składane przez nich wyjaśnienia muszą cechować się podwyższonym miernikiem staranności. Niespełnienie tego warunku powoduje, że ponoszą oni negatywne skutki niewykazania zasadności swoich twierdzeń co do tego, że zaoferowana cena lub koszt nie są rażąco niskie (Prawo Zamówień Publicznych, Komentarz pod redakcją Huberta Nowaka i Mateusza Winiarza, Urząd Zamówień Publicznych, Wydanie II, Warszawa 2023,).

Warto przy tym zwrócić uwagę na stanowisko KIO zawarte w wyroku z 15.05.2023

r., KIO 1191/23, LEX nr 3588607. Izba wskazała w nim, „że nie istnieje jeden optymalny i właściwy kształt czy sposób dowodzenia okoliczności związanych z kalkulacją ceny dokonanej przez wykonawcę i sposobu prezentowania okoliczności umożliwiających mu jej zaoferowanie. Sposób wykazania, że oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny zależy od indywidualnych okoliczności sprawy, zwłaszcza w związku z rodzajem podawanych informacji, będzie można ocenić i przyjąć konieczny sposób i stopień uwiarygodnienia podawanych danych”. Niewątpliwie można natomiast sformułować jeden generalny postulat, który przy ocenie wyjaśnień wykonawców powinien być bezwzględnie egzekwowany – wyjaśnienia powinny być konkretne, jasne, spójne i adekwatne do danego przedmiotu zamówienia. Stosowanie ogólników traktujących o doświadczeniu wykonawcy, jego znakomitej organizacji produkcji, optymalizacji kosztów, wdrożeniu niezwykle nowoczesnych i energooszczędnych technologii, posiadaniu wykwalifikowanej, acz taniej kadry, korzystnych warunkach finansowych pozyskanych od dostawców, położeniu siedziby itd. przeważnie nic nie wnosi do sprawy i nie niesie informacji o żadnych możliwych do uchwycenia wartościach ekonomicznych. Jako taka, może być traktowana jedynie jako dopełnienie i tło dla bardziej konkretnych i wymiernych danych podawanych w ramach wyjaśnień, a nie jako ich podstawa czy zasadnicza treść. Informacje podawane w wyjaśnieniach powinny być więc konkretne, tak aby możliwe było ich przynajmniej przybliżone przełożenie na uchwytne i wymierne wartości ekonomiczne, a także możliwa była ich weryfikacja oraz ocena wiarygodności.(...)”.

Pismem z dnia 26 czerwca 2025 r. Zamawiający udzielił w odpowiedzi na odwołanie ustosunkowując się do treści odwołania i wnosząc o:

- 1)oddalenie odwołania - w całości - w stosunku do wszystkich 3 (trzech) zarzutów zawartych w treści odwołania,
- 2)zasądzenie od odwołującego na rzecz Zamawiającego kosztów postępowania odwoławczego.

W uzasadnieniu oddalenia zarzutów odwołania jako nieuzasadnionych Zamawiający wskazał, co następuje.

„(...)Ad. 1)

Zarzut zaniechania odrzucenia przez Zamawiającego oferty wykonawcy Firma Handlowo – Produkcyjno - Usługowa „Sekwoja” D.S., Łowczówek 95a, 33-171 Pleśna (zwanym dalej „S.D.”);

Zamawiający wnosi o uznanie tego zarzutu za nieuzasadniony, ponieważ Zamawiający w trakcie postępowania zgodnie ze stanem faktycznym oraz przepisami ustawy Prawo Zamówień Publicznych szczegółowo rozważył i obiektywnie ocenił wyjaśnienia złożone przez oferenta S.D., z siedzibą Łowczówek 95a, 33-171 Pleśna, składane w odpowiedzi na wezwanie z dnia 23 kwietnia 2025 w zakresie dotyczącym badania rażąco niskiej ceny w tym zawierające szczegółową kalkulację części składowych ceny i na tej podstawie uznał tak złożone wyjaśnienia w stosunku do istnienia

podejrzenia zaistnienia rażąco niskiej ceny za przekonywujące i oparte na wiarygodnych czynnikach kosztotwórczych, a po przyjęciu przedmiotowych wyjaśnień za uzasadnione wezwał w/w oferenta do złożenia podmiotowych środków dowodowych i po ich przeanalizowaniu oraz stwierdzeniu ich poprawności oraz faktu, że potwierdzają warunki udziału w postępowaniu i nie powodują konieczności wykluczenia Wykonawcy z postępowania oraz odrzucenia jego oferty, dokonał czynności wyboru oferty S.D..

Zarzut zaniechania odrzucenia przez Zamawiającego oferty w/w Wykonawcy jest bezzasadny, ponieważ nie zaistniała jakakolwiek okoliczność określona w art. 226 ust. 1 ustawy Pzp, która powodowałaby konieczność odrzucenia tej oferty.

Ad. 2)

Zarzut niewłaściwej oceny wyjaśnień złożonych przez S.D. w zakresie wyjaśnień dotyczących rażąco niskiej ceny:

Zamawiający wnosi o uznanie tego zarzutu za nieuzasadniony, ponieważ Odwołujący w treści odwołania odnosi się do wyjaśnień oferenta S.D. w sposób wybiórczy i ogólnikowy oraz przede wszystkim w oderwaniu od brzmienia treści wezwania z dnia 23 kwietnia 2025 r.

Należy zauważyć, że Zamawiający wzywając określonych Wykonawców (w tym Wykonawcę „S.D.”) do złożenia wyjaśnień w zakresie dotyczącym badania rażąco niskiej ceny nie żądał od nich złożenia konkretnego rodzaju kalkulacji (nie precyzował szczegółów, które miałby wyjaśnić Wykonawca) – dowód treści wezwania do wyjaśnienia rażąco niskiej ceny z dnia 23 kwietnia 2025 r. – w aktach postępowania. Zamawiający wskazuje, że przed przyjęciem dokumentów złożonych przez S.D. wezwał tego oferenta do złożenia wyjaśnień odnośnie podejrzenia zaistnienia przypadku rażąco niskiej ceny, a następnie dokonał ich dogłębnej analizy wraz z przedłożonymi dowodami, które uznał za wystarczające.

Odwołujący zarzuca w treści odwołania:

„ Analizując przedstawione wyjaśnienia odnosi się wrażenie, że Wykonawca, podając stawki jednostkowe, chce przekonać, że składniki cenotwórcze założone przez niego są na tyle wysokie, że nie może być mowy o cenie rażąco niskiej. Niemniej jednak nie mają one żadnego oparcia, gdyż brak jest jakiegokolwiek usystematyzowania kosztów oraz podania nakładów pracy, a przynajmniej podjęcia próby stworzenia modelu kosztowego. W żadnym wypadku tak przyjęta struktura kosztów nie stanowi wyjaśnienia zaproponowanej ceny oferty.”

Tymczasem wbrew temu ogólnikowemu twierdzeniu S.D. w wyjaśnieniach przedstawił szczegółową kalkulację ceny i czynników kosztotwórczych oraz zysku, która przedstawia się następująco:

„Kalkulacja ceny za "Usuwanie zinwentaryzowanych obcych gatunków inwazyjnych roślin na terenie Pustyni" została przyjęta w następujący sposób:

przedmiotowe prace przewidziano na okres 6 miesięcy, tj. 127 dni roboczych

•amortyzacja 7,32%

•robocizna 53,93% (w tym koszty osobowe, dojazdy, wykopanie inwazyjnej roślinności, wywóz ,orka, bronowanie, transport sprzętu itp.)

•materiały 9,17% (paliwo do ciągników dokonujących wywóz wykopanej roślinności z terenu Pustyni w miejsce składowania, płyny eksploatacyjne, rękawice ochronne itp.) • transport pozyskanego materiału 8,52% (w tym załadunek, rozładunek, utylizacja pozyskanego materiału organicznego z 5 ha oraz biomasy)

•zysk 15,04%

•Inne 6,02% (gwarancja itp.)

Do sporządzenia kalkulacji powyższych kosztów przyjąłem następujące założenia:

•jedna roboczogodzina pracownika 37,50zł

•transport 1m3 pozyskanego materiału 50zł

•Transport 1m3 zrąbków 50zł

•jedna godzina pracy rębaka Vermeer/Bandit 80zł

•Jedna godzina pracy zestawu zrywkowego ciągnik rolniczy Valtra z przyczepą FAO FAR 80zł

•jedna roboczogodzina forwardera 100zł

•jedna roboczogodzina koparki 60 zł”

Zważyć należy, że Kalkulacja ta po pierwsze zawiera ceny jednostkowe – roboczogodziny pracownika, transportu pozyskanego materiału, transportu zrąbków oraz stawki jednostkowe maszynogodzin (dla sprzętu będącego w posiadaniu wykonawcy) i inne.

Istotnym jest, że przyjęta stawka roboczogodziny jest powyżej stawki minimalnego wynagrodzenia za pracę w wysokości 30,50 zł brutto za każdą przepracowaną godzinę, określonego w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 12 września 2024 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2025 r (Dz. U. 2024 poz. 1362).

Ceny maszynogodzin są średnimi cenami rynkowymi, nie odbiegają od normy rynkowej zwłaszcza, że wykonawca jest w posiadaniu wszelkiego sprzętu koniecznego do realizacji zamówienia, więc nie będzie ponosił w tym zakresie kosztów wynajmu lub zakupu czy leasingu nowego sprzętu w celu realizacji przedmiotowego zamówienia.

Określenie procentowo składników wynagrodzenia wykonawcy dla zamawiającego jest wystarczające przy wykazaniu cen jednostkowych, które mieszczą się w średnich cenach rynkowych.

Zamawiający w postępowaniu przyjął rodzaj wynagrodzenia jako ryczałtowe wyliczone przez Wykonawcę na podstawie szczegółowego przedmiotu zamówienia z informacją, że wszystkie dodatkowe koszty związane z realizacją zamówienia mają być ujęte w ryczałtowej cenie ofertowej Wykonawcy. Zamawiający nie przekazał Wykonawcy przedmiaru robót, ponieważ przedmiotem zamówienia jest usługa, do tego specyficzna, w unikalnym i niepowtarzalnym w skali całego kraju terenie - w tym aspekcie istotne znaczenie dla oceny wiarygodności wyjaśnień oferenta S.D. ma również fakt, że posiada on doświadczenie (udokumentowane w wyjaśnieniach rażąco niskiej ceny oraz podmiotowych środkach dowodowych) w realizacji usługi na specyficznym terenie Pustyni Błędowskiej (będącym w zarządzie Rejonowego Zarządu Infrastruktury w Krakowie) i przez to doskonale zna specyfikę terenu i prowadzenia na nim prac, i że w związku z tym jest w stanie przewidzieć potencjalne trudności w realizacji zamówienia i wszystkie z tym związane koszty oraz należy je w związku z tym oszacować.

Dodatkowo Odwołujący ogólnikowo i bezpodstawnie zarzuca, że wykonawca S.D. w wyjaśnieniu przyjął „że prace przewidziano na okres 6 miesięcy, podczas gdy termin realizacji zamówienia to 7 miesięcy od daty zawarcia umowy (cz. V SWZ). Już z tego wynika, że koszty jednego miesiąca nie zostały uwzględnione w cenie ofertowej, a zatem została ona zaniżona. Brak też jakiegokolwiek wyjaśnienia, dlaczego i na jakiej podstawie

Wykonawca planuje ewentualne wykonanie zamówienia w krótszym terminie.”

Odnosząc się do tego ogólnikowego zarzutu Zamawiający informuje, że zgodnie z dokumentami postępowania termin realizacji zamówienia to 7 miesięcy od podpisania umowy. Jest to tzw. termin zastrzeżony na korzyść dłużnika w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego, co oznacza, że wykonawca musi wykonać przedmiot umowy w terminie najpóźniej 7 miesięcy od zawarcia umowy, ale może go wykonać przed upływem tego terminu w ramach tego samego wynagrodzenia ryczałtowego określonego umową.

Wykonanie przedmiotu umowy z wynagrodzeniem ryczałtowym przed upływem terminu określonego w umowie nie może z punktu widzenia przepisów prawa cywilnego o wykonaniu zobowiązań oraz interesu Zamawiającego w żadnym przypadku skutkować poniesieniem ujemnych skutków takiego starannego działania przez wykonawcę. Jednocześnie nie może on liczyć na uzyskanie z tego tytułu jakiś dodatkowych „bonusów” czy przywilejów nie przewidzianych w SWZ ani projekcie umowy. Dopiero po upływie terminu przyjętego do realizacji zamówienia w tym przypadku 7 miesięcy od daty zawarcia umowy, może ponosić ujemne konsekwencje braku należytej staranności, tj. Zamawiający ma obowiązek naliczać Wykonawcy kary umowne oraz mieć w stosunku do niego roszczenia np. w związku z nieterminowym wykonaniem zamówienia skutkującym brakiem możliwości rozliczenia w związku z posiadaną dotacją i możliwością utraty tej dotacji oraz poniesioną szkodą z tego tytułu.

Jeżeli Wykonawca, który w tym przypadku zna teren i specyfikę zamówienia przedmiotu zamówienia i posiada w tym zakresie wykazane doświadczenie skalkulował, że dany zakres jest do wykonania jego siłami w okresie 6 miesięcy, to jest to zgodne to z przedmiotem zamówienia i interesem Zamawiającego.

Wykonawca może zatem zrealizować tego typu zamówienia wcześniej, ponieważ jest to usługa określona do wykonania jako „zakres”, a nie usługa ciągła np. odbiór odpadów w określonym czasie.

W przypadku ukończenia realizacji zamówienia wcześniej, niż zostało to przewidziane przez Zamawiającego, jest to działaniem niewątpliwie korzystnym dla Zamawiającego, ponieważ usługa zostaje wykonana w krótszym czasie i cel umowy oraz interes Zamawiającego mający być zaspokojony udzieleniem zamówienia tego typu może być osiągnięty wcześniej.

Dlatego Zamawiający nie oczekuje od Wykonawcy dodatkowych wyjaśnień ani kalkulacji, jeżeli przy posiadanym doświadczeniu na tak specyficznym terenie realnie planuje wykonać usługę w terminie krótszym, niż zostało to przewidziane w warunkach zamówienia.

Kolejno odwołujący już zupełnie bezpodstawnie oraz w sposób sprzeczny z obowiązującymi przepisami prawa zarzuca (np. ustawa Prawo Przedsiębiorców), że: „ z wyjaśnień wynika, że wynagrodzenie D.S. – właściciela, nie zostało ujęte w kalkulacji kosztów tylko jak napisał w wyjaśnieniach – zatrzymuje zysk. Zysk nie jest przeznaczony na pokrycie ponoszonych przez Wykonawcę nakładów związanych z wynagrodzeniem za wykonywanie robót, lecz stanowi nadwyżkę przychodów pieniężnych nad kosztami. Zatem już ten fakt powinien być dla Zamawiającego argumentem do odrzucenia oferty z uwagi na błędne założenia do kalkulowania ceny oferty.”

Zamawiający nie zgadza się z powyższym zarzutem, gdyż wykonawca S.D. prowadzi jednoosobową działalność gospodarczą i jako właściciel jest zobowiązany do odprowadzania stosownych składek i podatków od swojej osoby, jednak nie jest zobligowany do zatrudnienia siebie samego na umowę w swojej działalności i płacenia sobie comiesięcznego wynagrodzenia. Żaden przepis rangi ustawy nie przewiduje bowiem takiego obowiązku, a osiągnięty zysk na danym zamówieniu po pokryciu kosztów pracowniczych, materiałów i sprzętu oraz odprowadzeniu obowiązkowych składek na ubezpieczenie społeczne i zaliczki podatek dochodowy stanowi czysty dochód jednoosobowego przedsiębiorcy, którym nie musi sobie wypłacać i którym może on swobodnie dysponować wg swojego wyboru.

Wykonawca jako przedsiębiorca jednoosobowy jest natomiast zobowiązany do płacenia wynagrodzenia swojemu personelowi zatrudnionemu na podstawie umowy o pracę czy ewentualne inne umowy cywilno-prawne. Uzyskany czysty zysk Wykonawcy jest jego dochodem.

Odwołujący nie zgadza się również z zarzutem, że „kalkulacja ceny” nie jest faktycznie żadną kalkulacją, a jedynie wskazaniem procentowym składników ceny. Nie wynika jednak z tego, jak faktycznie kształtuje się cena.”

Zamawiający przyjął przedstawioną przez Wykonawcę Sekwoja szczegółową kalkulację za wiarygodną, która w sposób procentowy określa robociznę. Z przedłożonego wyjaśnienia wynika, że Wykonawca pod pojęciem „robocizna” przyjął wiele składników takich jak: koszty osobowe, dojazdy, wykopanie inwazyjnej roślinności, wywóz, orka, bronowanie, transport sprzętu. W postępowaniu na realizację usługi nie wymagano i nie dołączono do postępowania kosztorysu inwestorskiego / ślepego / ofertowego, w którym to termin robocizna uznaje się za Roboczogodzinę pracownika przy danym zakresie prac i normatywnie jest określona ilość roboczo- godzin, na wykonanie danego zakresu robót.

Wykonawca jako robociznę ujął wiele czynności wykonywanych przy realizacji usługi zgodnie ze swoją wiedzą, doświadczeniem oraz na podstawie szczegółowego opisu przedmiotu zamówienia.

Gdyby przedmiot zamówienia stanowiły roboty budowlane, wówczas Zamawiający mógłby wymagać kosztorysu ofertowego w celu szczegółowego wycenienia kosztów określonych w sposób normatywny.

Odnośnie transportu i utylizacji pozyskanej biomasy Zamawiający nie wymagał od wykonawców podania miejsca składowania i sposobu utylizacji biomasy.

Biomasa jest produktem powstałym w wyniku oczyszczania pustyni i jest to produkt organiczny niezawierający substancji, które wymagają zabezpieczenia oraz utylizacji w sposób ściśle określony.

Biomasa nie jest odpadem zawierającym np. azbest czy asfalt, które wymagają specjalnego składowania i utylizacji a wykonawca w przypadku ich zbierania musi przedłożyć Zamawiającemu dokumenty potwierdzające spełnianie wymagań i norm środowiskowych.

Kolejno Wykonawca S.D. w wyjaśnieniach odniósł się do posiadanych w swoich zasobach pracowników z „dużym doświadczeniem przy realizacji tego typu prac, posiadających uprawnienia do obsługi maszyn, realizujących jak już wspominałem na wstępie tożsame prace na Pustyni.

Doświadczenie pracowników przy realizacji usługi gwarantuje uzyskanie wydajności pozwalającej obniżyć koszty osobowe.”, oraz oświadczył, że „Firma prowadzi działalność realizując podobne zadania na większą skalę, dlatego zatrudnia na podstawie umowy o pracę na cały etat na stałe 14 pracowników, spośród pracowników 3 osoby posiadają uprawnienia UDT do obsługi przyczep samozaładowczych a także 3 osoby prawo jazdy kat C, C+E, oraz 2 osoby uprawnienia do obsługi koparek, dzięki temu koszt ich pracy jest niższy niż firm zewnętrznych lub osób zatrudnionych doraźnie.”. Do wyjaśnień zostały przedłożone dowody w postaci zaświadczeń i uprawnień nadanym pracownikom.

Odwołujący bezpodstawnie zarzuca w powyższym zakresie że „S.D. wskazał okoliczności, które w jego ocenie wpływają na obniżenie ceny, jednakże nie wykazał, o ile umożliwiły mu one obniżenie ceny oferty. Jednocześnie podkreślić należy, że takie okoliczności, jak: wykwalifikowana kadra, posiadane doświadczenie, oszczędne metody wykonania zamówienia i wybrane rozwiązania techniczne i organizacyjne, itp. przysługują również innym wykonawcom

biorącym udział w tym postępowaniu, a - mimo to - zaoferowane przez nich ceny były wyższe. Ponadto S.D. nie wykazał, o jaką kwotę wskazane okoliczności pozwoliły mu obniżyć cenę oferty oraz nie złożył dowodów na ich poparci."

Zamawiający nie zgadza się w z powyższym bezpodstawnym zarzutem, ponieważ S.D. w wyjaśnieniach załączył dowody potwierdzające czynniki wpływające na zaoferowaną cenę - i tak:

1) Wykonawca zgodnie ze złożonym wyjaśnieniem przedstawił, iż posiada w zasobach swojej działalności zaplecze techniczne i dysponuje: „własnym, dużym zapleczem technicznym - sprzętem i urządzeniami potrzebnymi do realizacji usługi: rębaki do gałęzi Veerner BC 1000XL, Bandit12X, 3 ciągniki rolnicze Valtra z przyczepą, forwader Komatsu, przyczepa samozaładowcza FAO FAR 9t, 2 szt. przyczepa samozaładowcza FAO FAR 12 t, samochód ciężarowy DAF z HDS hakowiec z kontenerem (przyczepy, Forwarder oraz urządzenia HDS posiadają odbiory techniczne Urzędu Dozoru Technicznego), 2 koparki gąsienicowe lekkie) bus 9 osobowy Renault Trafic, Ford Transit, co skutkuje niższymi kosztami oraz brakiem ponoszenia dodatkowych kosztów związanych z wynajmem sprzętu a stała obsługa takiego samego sprzętu pozwala pracownikom na jego lepsze poznanie i wpływa pozytywnie na ich wydajność.

2) „Koszty paliwa w firmie są znacznie obniżone ze względu na hurtowe ilości zakupu, a stała współpraca z firmą zajmującą się dystrybucją paliwa, pozwoliła na wypracowanie dodatkowych rabatów, i zakup paliw w konkurencyjnych cenach. Firma posiada zbiorniki paliw umożliwiające dowóz paliwa do miejsca realizacji usługi.”

3) Kolejno w wyjaśnieniach Wykonawca oświadczył, że „Właściciel firmy D.S. posiada uprawnienia pilarza, uprawnienia do obsługi przyczep samozaładowczych oraz prawo jazdy kat C, C+E i będzie bezpośrednio uczestniczył w wykonywaniu usługi, nie otrzymuje wynagrodzenia a zatrzymuje tylko zysk. Również bardzo istotnym elementem wpływającym na konkurencyjność złożonej oferty jest założenie zysku na poziomie 15,04%.

4) Zgodnie ze złożonymi wyjaśnieniami „FHPU Sekwoja działa na rynku od 15 lat, na przestrzeni tego czasu wypracowała sobie grono stałych dostawców, którzy oferują atrakcyjne rabaty dla swoich długoletnich i stałych klientów. Diler marki Husqvarna R-

Bud dla głównego kontrahenta którym jesteśmy, nalicza stały rabat na poziomie 15%..”

Na okoliczność i dowód powyższych wyjaśnień i przekonywujących twierdzeń i wniosków zostały przedłożone dowody postaci dokumentów potwierdzających posiadane uprawnienia, oraz posiadane zniżki i stałą współpracę z dostawcami paliwa i sprzętu przy realizacji zamówienia, w tym referencje.

Odwolujący zarzuca, że przedłożone z wyjaśnieniami przez S.D. referencje są bezpodstawne, ponieważ wyjaśnienia nie służą wykazywaniu zdolności zawodowych i tu Zamawiający uznaje, że referencje wykonawca składa na wezwanie wraz z podmiotowymi środkami dowodowymi, ale w przedmiotowej sprawie posiadane referencje i doświadczenie w wykonywaniu prac na tożsamym terenie i o tożsamym przedmiocie zamówienia powodują, że wykonawca posiada już doświadczenie i szerokie rozpoznanie, jak wygląda realizacja tego typu usług, ile potrzeba na to czasu, sprzętu oraz potencjału ludzkiego, w związku z czym pomaga to w rzetelnej wycenie przedmiotu zamówienia.

Odnosnie przywołanego przez Odwołującego stanowiska KIO zawartego w wyroku z 15.05.2023 r., KIO 1191/23, LEX nr 3588607. w którym Izba wskazała, „że nie istnieje jeden optymalny i właściwy kształt czy sposób dowodzenia okoliczności związanych z kalkulacją ceny dokonanej przez wykonawcę i sposobu prezentowania okoliczności umożliwiających mu jej zaoferowanie. Sposób wykazania, że oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny zależy od indywidualnych okoliczności sprawy, zwłaszcza w związku z rodzajem podawanych informacji, będzie można ocenić i przyjąć konieczny sposób i stopień uwiarygodnienia podawanych danych” należy uznać, że wyjaśnienia w stosunku do rażąco niskiej ceny są sprawą indywidualną i zależną od charakteru zamówienia.

W zaistniałej sytuacji można przywołać bardziej adekwatną i ustaloną linię orzecniczą Krajowej Izby Odwoławczej odnośnie sposobu i szczegółowości wyjaśnień odnośnie możliwości zaistnienia rażąco niskiej ceny:

1) Wyrok KIO z dnia 19 września 2023 r. sygn. akt KIO 2612/23, zgodnie z którym „Zdaniem Izby nie jest zasadne podważanie kalkulacji przyjętych przez wykonawcę, jeżeli, jak to wynika z akt sprawy, są one realne i możliwe do przyjęcia. Tym bardziej, że zamawiający w dokumentacji postępowania nie żądał kalkulowania cen w oparciu o przeliczniki wynikające z KNNR. Skoro zatem wykonawca, znający swój potencjał wskazuje, że do wyliczenia ceny ofertowej ustalił odpowiedni czas pracy, wyceniając go w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami oraz ustalił czas pracy sprzętu, który w jego ocenie będzie pracował w określonym czasie, to nie sposób, względem takich wyjaśnień stawiać zarzutów. Odmienność w kalkulacji przyjętej przez zamawiającego od tej ustalonej przez wykonawcę stanowi jasny przykład, iż każde zamówienie charakteryzuje się właściwym dla takiego zadania okolicznościami, które należy uwzględnić oceniając prawidłowość dokonanej wyceny. Nie jest możliwe arbitralne przyjmowanie przez zamawiającego

stanowiska, że tylko jego wyliczenia są prawidłowe, gdyż nie taki jest sens i cel składania przez wykonawców wyjaśnień. Zamawiający, w przypadku stwierdzenia takich rozbieżności ma obowiązek je ocenić, uwzględniając jednocześnie dedykowane temu wykonawcy warunki realizacji zamówienia. Skoro zatem odwołujący wykazał oraz poparł stosownymi dowodami i wyliczeniami, że sprzyjające warunki realizacji zamówienia pozwalają mu na oszacowanie kosztów we wskazanej w ofercie cenie, to niezasadne jest bagatelizowanie tych wyjaśnień.”

2)Wyrok KIO z dnia 1 września 2023 r. sygn. akt KIO 2446/23, zgodnie z którym „(...) skład orzekający stwierdził, że wykonawca nie musi w szczegółach wyjaśniać każdej pozycji kosztowej, jeśli nie został do tego zobowiązany treścią wezwania. Co oznacza, że wykonawca nie ma obowiązku każdorazowo udzielać wyjaśnień co do wszystkich składowych mających wpływ na cenę lub koszt oferty. Wykonawca obowiązany jest rozwiązać wątpliwości zamawiającego przede wszystkim w tym zakresie, jaki wynika z wezwania do wyjaśnień. (...) Na koniec należało zauważyć, że wykonawca przewidział zysk na poziomie 170.000,00 zł, co stanowiło 2,3% kosztów ogółem. W razie wystąpienia jakichkolwiek innych nieprzewidzianych kosztów wynikających czy to z inflacji, czy z błędnie przyjętych przez E. założeń do kalkulacji, wykonawca będzie miał możliwość sfinansowania ich z planowanego zysku. Wykonawca powinien bowiem wykazać, że przychody, jakie spodziewa się osiągnąć z tytułu realizacji zamówienia, co najmniej w całości pokryją koszty związane z jego realizacją. Nie jest warunkiem koniecznym, aby zysk ten był odpowiednio wysoki.”

3)Wyrok KIO z dnia 8 listopada 2022 r. sygn. akt KIO 2816/22 zgodnie z którym: „Odnosząc się do twierdzeń Odwołującego zawartych w odwołaniu o tym, że wykonawca G. nie wskazał wysokości zysku i kosztów ogólnych, Izba uznała, że w okolicznościach sprawy nie stanowią one podstawy do odrzucenia oferty wykonawcy. Należy zaznaczyć, że wykonawca G. przewidział dodatkową kwotę składającą się na koszty realizacji zamówienia. Kwota ta, jak wykonawca wskazał w treści złożonych wyjaśnień, służy właśnie pokryciu kosztów ogólnych oraz zawiera w sobie zysk wykonawcy. Żaden przepis prawa nie nakłada na wykonawcę obowiązku wskazania konkretnej kwoty zysku jaką uzyska z tytułu realizacji zamówienia. Możliwe są również sytuacje, w której sam fakt realizacji zamówienia będzie zyskiem dla wykonawcy, gdyż umożliwi mu kontynuowanie działalności gospodarczej. Izba wskazuje, że Odwołujący w żaden sposób nie wykazał, iż kwota rezerwy jaką przewidział wykonawca G. jest kwotą nierealną czy nierynkową i nie stanowi pokrycia ewentualnych nieprzewidzianych kosztów. Podstawą uwzględnienia zarzut nie może być ogóle twierdzenie wykonawcy i jego żądanie opisu w sposób bardziej szczegółowy elementów, które w jego subiektywnej ocenie winny być zawarte w wyjaśnieniach. Zdaniem Izby, w analizowanym stanie faktycznym mamy do czynienia z nieskomplikowanym przedmiotem zamówienia, którego zasadniczym elementem jest praca jednej osoby – inspektora nadzoru. Trudno zatem wymagać od wykonawcy przedstawienia jakichkolwiek szczególnie rozbudowanych i skomplikowanych kalkulacji czy uwzględniania jakiegoś ryzyka, na jakie powołuje się Odwołujący. Zresztą, sam Odwołujący w żaden sposób nie sprecyzował jakie ryzyka nie zostały uwzględnione przez wykonawcę. Należy podkreślić, że każda wycena zamówienia jest hipotetyczną analizą kosztów realizacji prac, dokonaną w oparciu o indywidualne doświadczenie i uwarunkowania wykonawcy. Zdaniem Izby, Odwołujący nie wykazał, że wycena wskazana przez wykonawcę G. kosztów realizacji zamówienia jest nierynkowa czy nierealna.”

W/w ustalona linia orzecznicza KIO potwierdza więc prawidłową ocenę przez Zamawiającego złożonych wyjaśnień w związku z odnośnie rażąco niskiej ceny i przemawia za uznaniem wszystkich zarzutów odwołującego z tego tytułu za niezasadne.

Ad. 3)

Zarzut dotyczący wyboru, jako najkorzystniejszej, oferty złożonej przez S.D.

Zamawiający wskazuje, że po uznaniu wyjaśnień odnośnie rażąco niskiej ceny, po analizie złożonych przez Wykonawcę podmiotowych środków dowodowych, które potwierdziły spełnianie warunków udziału w postępowaniu oraz brak podstaw do wykluczenia oraz do odrzucenia oferty Wykonawcy, wybór oferty w/w Wykonawcy jako najkorzystniejszej nastąpił na podstawie określonych w dokumentach zamówienia kryteriów oceny ofert. Zamawiający zgodnie z przepisami ustawy Pzp dokonał wyboru najkorzystniejszej oferty w postępowaniu spośród ofert niepodlegających odrzuceniu, wybierając jako ofertę najkorzystniejszą tę, która otrzymała najwyższą liczbę punktów w łącznej punktacji ocenianych kryteriów. Wobec uznania wyjaśnień w zakresie rażąco niskiej ceny za wystarczające (co szczegółowo podniesiono przy wyjaśnieniach wobec zarzutu nr 2) , wybór oferty Wykonawcy S.D. był prawidłowy, dlatego zarzut Odwołującego w tym zakresie jest w konsekwencji bezzasadny.

Zamawiający nie wymagał w postępowaniu dokonania szczegółowej wyceny tylko ogólnej ceny ujmującej koszty postępowania. Wyjaśnienia przedłożone przez Wykonawcę Sekwoja są dla Zamawiającego jasne i adekwatne do

przedmiotu zamówienia. Przedstawiają wszystkie czynniki wpływające na cenę ofertową zaproponowaną przez Wykonawcę Sekwoja w przedmiotowym postępowaniu. W związku ze złożonym wyjaśnieniem wraz z dowodami oraz powyższymi informacjami zawartymi w niniejszym piśmie Zamawiający po przeanalizowaniu dokumentacji uznał wyjaśnienia Wykonawcy Sekwoja złożone na okoliczność wezwania o możliwości zaistnienia rażąco niskiej ceny.

Z przytoczonych powodów Zamawiający stwierdza, że nie zaistniały przesłanki do uwzględnienia odwołania określone w art. 554 p.z.p., dlatego Zamawiający wnioskuje o oddalenie odwołania zgodnie z art. 553 p.z.p.(...)”.

W swoim piśmie procesowym z dnia 27 czerwca 2025 r. Przystępujący wnosił o:

1.oddalenie odwołania w całości;

2.zasądzenie kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa według norm przepisanych. Ponadto wnoszę o przeprowadzenie następujących dowodów, na wskazane okoliczności:

3.Notatki służbowej Nadleśniczego Nadleśnictwa Nowa Dęba dr inż. K.K. dotyczącej harmonogramu prac z zakresu pozyskania drewna oraz uprzątnięcia powierzchni a to realizacji umowy nr 1/N.DĘBA/WYCINKA/2023 z dnia 12 października 2023 r. usługi pn” Wycinka drzew i krzewów na terenie kompleksu wojskowego w Nowej Dębie”

4.Tabela z wyliczeniem do realizacji umowy nr 1/N.DĘBA/WYCINKA/2023 z dnia 12 października 2023 r. usługi pn” Wycinka drzew i krzewów na terenie kompleksu wojskowego w Nowej Dębie” - ww. na okoliczność wskazać w ich treści w tym ilości pozyskanego drewna w Nowej Dębie, oraz podstawy kalkulacji procentowej oferty.

5.Dodatkowo oświadczam, że w całości popieram stanowisko wyrażone przez Zamawiającego w piśmie datowanym na 26.06.2025 roku.

6.Ponadto oświadczam, że kopia niniejszego stanowiska wraz z załącznikami zostały przesłane także na adresy mailowe Zamawiającego oraz Odwołującego.

Przystępujący motywował swoje stanowisko w następujący sposób:

„(...) I. Zarzut naruszenia art. 226 ust. 1 pkt 8 PZP oraz art. 224 ust. 5 i ust. 6 PZP w zw. z art. 16 PZP w zw. z art. 17 PZP co skutkowało miało w konsekwencji naruszeniem art. art. 239 ust. 1 PZP.

1.Odwołujący wskazał, że oferta Wykonawcy zawiera rażąco niską cenę i domaga się jej odrzucenia, zarzucając jednocześnie brak wyjaśnień dotyczących kalkulacji ceny.

2.Zgodnie z art. 224 ust. 1–2 ustawy PZP, jeśli cena budzi uzasadnione wątpliwości m.in. jest niższa o co najmniej 30% od wartości zamówienia lub średniej arytmetycznej innych ofert, zamawiający jest zobowiązany wezwać wykonawcę do złożenia wyjaśnień i dowodów.

3.Oferta może zostać odrzucona wyłącznie w sytuacji, gdy wykonawca nie złoży wyjaśnień w wyznaczonym terminie albo przedstawione wyjaśnienia i dowody nie wystarczają do wykazania, że cena nie jest rażąco niska.

4.Przekładając powyższe rozważania na niniejszą sprawę wskazać należy, że Zamawiający prowadził przedmiotowe postępowanie w sposób należyty i zapewniający dokonanie ostatecznego wyboru zgodnie z interesem publicznym.

5.W dniu 23 kwietnia 2025 roku Zamawiający zwrócił się w oparciu o przepisy PZW z żądaniem wyjaśnienia wątpliwości związanych z potencjalnie rażącą niską ceną od mojego Mandanta - Wykonawcy.

6.W odpowiedzi na wezwanie Zamawiającego, Wykonawca w dniu 5 maja 2025 r., złożył skompletowaną, szczegółową kalkulację cenotwórczą, obejmującą m.in. koszty robocizny, materiałów, sprzętu oraz koszty pośrednie. Dodatkowo załączone zostały referencje Rejonowego Zarządu Infrastruktury w Krakowie z dnia 21 października 2024 r., dokumentujące uprzednie, analogiczne wykonanie zamówienia co stanowi dowód realności rynkowej i adekwatności cenowej.

7.Wykonawca wskazał, że cena transportu, przedstawiona w wyjaśnieniach, uwzględnia wszystkie istotne składniki kosztów, bez których realizacja przewozu byłaby niemożliwa. W cenie zawarte zostały koszty osobowe- tj. wynagrodzenie kierowcy niezbędnego do wykonania usługi, koszty paliwa zużytego w trakcie trasy, opłaty eksploatacyjne, takie jak ubezpieczenie OC pojazdu oraz oleje, a także odpis amortyzacyjny sprzętu transportowego. Firma SEKWOJA D.S.ego utrzymuje stałą współpracę z renomowanym dystrybutorem paliwa, dzięki czemu przy zakupach hurtowych korzysta z korzystnych rabatów, co pozwala na znaczną redukcję kosztów paliwowych. Ponadto Spółka dysponuje własnym zapleczem logistycznym — zbiornikami paliwa — co umożliwia bezpośredni dowóz paliwa w miejsce realizacji usług, stanowiąc kolejny istotny atut operacyjny. Warto również podkreślić, że kalkulacja ofertowa uwzględniła wynagrodzenie właściciela Dawida. Sutkowskiego. Mając na uwadze pełen zakres tych elementów, wszelkie zarzuty dotyczące sposobu kalkulacji stawki transportowej są bezzasadne, gdyż dokonane obliczenia uwypuklają

transparentność i rzetelność przyjętej metodyki kosztorysowej.

8.W wyjaśnieniach wskazano również, że roboty objęte ofertą miały zostać zrealizowane w ciągu sześciu miesięcy, podczas gdy SIWZ przewidywał termin siedmimiesięczny. Deklarowany potencjał Wykonawcy potwierdza udokumentowane doświadczenie, m.in. liczne inwestycje ukończone przed terminami określonymi w harmonogramach, co wykazują stosowne umowy oraz protokoły odbioru. Powyższe okoliczności świadczą o rzetelności przedłożonego harmonogramu i założeń kosztorysowych, a tym samym potwierdzają adekwatność i konkurencyjność przedstawionej oferty. Warto również podkreślić, że takie działanie jest dla Zamawiającego niewątpliwie korzystne, ponieważ usługa zostaje wykonana w krótszym czasie i cel umowy oraz interes Zamawiającego może być osiągnięty wcześniej.

9.Wykonawca to osoba posiadająca uprawnienia pilarza, prawo jazdy kategorii C i C+E oraz kwalifikacje do obsługi przyczep samozaladowczych, która osobiście wykonuje wszystkie prace. Jego wynagrodzenie zostało prawidłowo ujęte w kosztorysie, co odpowiada wymogom art.224 ust.5 ustawy PZP, a także interpretacjom wynikającym z orzeczeń KIO, które akcentują, że każdy koszt należy udokumentować i uzasadnić odpowiednimi dowodami. Podkreślenia wymaga, że Wykonawca zastosował stawkę roboczogodziny przekraczającą minimalne wynagrodzenie-30,50zł brutto za każdą przepracowaną godzinę. Natomiast ceny jednostkowe za godzinę pracy maszyn odpowiadają średnim wartościom rynkowym, nie odbiegając od typowych stawek rynkowych. Wykonawca dysponuje ponadto pełnym zestawem sprzętu niezbędnego do wykonania przedmiotu zamówienia co skutkuje niższymi kosztami oraz brakiem ponoszenia dodatkowych kosztów związanych z wynajmowaniem sprzętu.

10.W konsekwencji Wykonawca nie może zgodzić się z twierdzeniem Odwołującego, że wyjaśnienia rażąco niskiej ceny były niewystarczające, lakoniczne czy ogólnikowe. Wykonawca w swoim stanowisku (wyjaśnieniach co do rażąco niskiej ceny) oświadczył, że zaproponowana cena obejmuje pełen zakres określony w opisie przedmiotu zamówienia, wszystkie koszty, które wykonawca poniesie w celu prawidłowej realizacji usługi a szacowanie zaproponowanej ceny jest wynikiem porównania cen stosowanych w innych postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego i wynika z dobrego rozeznania rynku na którym zresztą Wykonawca od dawna działa.

11.Zamawiający ma prawo do badania pod kątem rażąco niskiej ceny nie tylko ceny „globalnej”, ale i części składowych ceny. Jednak badanie to powinno nastąpić wtedy, kiedy okoliczności wskazują na możliwość, że mogło dojść do zaferowania ceny na poziomie rażąco niskim. Nie ma powodu badania każdego składnika cenowego w sytuacji, kiedy jest on niższy od cen podanych przez innych wykonawców. Oczywiście jest, że zawsze będą pojawiały się różnice w wycenie, wynikające przede wszystkim z rywalizacji opartej o zasadę konkurencyjności. Natomiast, gdy bądź wycena danego elementu jest na tyle niska, że ma istotny wpływ na zaniżenie ceny całkowitej, bądź wycena danego elementu- składnika ceny, wskazuje na wątpliwości co do możliwości realizacji zamówienia, ziszczają się przesłanki do zażądania przez Zamawiającego na podstawie art. 224 ust. 1 ustawy PZP od wykonawcy złożenia wyjaśnień w tym zakresie. W konsekwencji nie ma wątpliwości, że można żądać wyjaśnienia części składowej ceny, ale wówczas, gdy, zgodnie z art. 224 ustawy PZP, ma ona charakter istotny.

12.Orzecznictwo KIO konsekwentnie podkreśla, że to na wykonawcy ciąży obowiązek udowodnienia realności ceny. Przepisy nie określają nawet przykładowego katalogu dowodów, które wykonawca zobowiązany jest złożyć zamawiającemu w celu uzasadnienia racjonalności i rynkowej wyceny swojej oferty. Każdy więc dowód adekwatny do konkretnej sytuacji może być przedstawiony przez wykonawcę zamawiającemu.

13.Pogląd ten wskazuje, że wystawione referencje mogą stanowić podstawę do potwierdzenia, że zaferowana cena nie jest rażąco niska. Takie stanowisko KIO przedstawił m.in. w orzeczeniu w sprawie o sygnaturze akt KIO 1487/18. Przedstawione więc referencje i dokumentacja techniczna mogą skutecznie obalić domniemanie rażąco niskiej ceny a odrzucenie oferty w takiej sytuacji byłoby po prostu sprzeczne z prawem.

14.Ponadto, linia orzecznicza KIO (m.in. KIO 2315/19), wskazuje, że cena należycie oceniona i przedstawiona w wyjaśnieniach, nie może być uznana za rażąco niską. W tym przypadku Zamawiający uznał, że zarówno złożone wyjaśnienia i dokumentacja przez Wykonawcę za wystarczające, co wyklucza możliwość odrzucenia oferty z uwagi na cenę.

15.Odwołujący podważa wartość przedłożonych referencji, wskazując, że dotyczą one przedsięwzięcia o znacznie większym zakresie – wycinka lasu na obszarze 54,25ha za łączną kwotę brutto 2821000zł. Na wstępie warto podkreślić, że referencje te odnoszą się do wycinki „starego lasu” co w istotny sposób utrudnia porównanie ich bezpośrednio z pracami przewidzianymi w zamówieniu Gminy Klucze. Niemniej jednak, istnieją liczne elementy wspólne, które świadczą o ich zasadniczym podobieństwie. Pomimo różnic w skali przedsięwzięcia, zakres operacji oraz

charakter techniczny wykonywanych robót pozostają zbliżone do tych wymaganych w przedmiotowym zamówieniu. W świetle powyższego uznać należy, że referencje te stanowią relewantne świadectwo kompetencji wykonawcy i mogą zostać wykorzystane do oceny jego zdolności do realizacji zamówienia.

16. W świetle orzecznictwa KIO przedkładanie referencji dotyczących prac o zbliżonym charakterze są skutecznym wsparciem kalkulacji cenowej. Różnica w skali nie świadczy o braku wiarygodności wręcz przeciwnie, potwierdza doświadczenie i elastyczność wykonawcy, co jest zgodne z praktyką przy ocenie referencji w takich przypadkach. Warto też zauważyć, że cena rażąco niska oznacza taką, której realizacja skutkowałaby stratą lub jest całkowicie oderwana od realiów rynkowych. W przedmiotowym przypadku, kalkulacja została weryfikowana przez Zamawiającego, uwzględniała wszystkie koszty i była potwierdzona dokumentami referencyjnymi co stanowi dowód na to, że nie mamy do czynienia z nierealistyczną ofertą.

17. Warto także zauważyć, że celem procedury zmierzającej do wyjaśnienia wątpliwości związanych z ewentualnie rażąco niską ceną nie jest formalizm sam w sobie. Zamawiający powinien na podstawie wyjaśnień składanych Wykonawcą nabrać przekonania (popartego argumentami faktycznymi), że będzie on w stanie zrealizować przedmiot zamówienia zgodnie z ceną wskazaną w ofercie.

18. Siłą rzeczy wyjaśnienia muszą być skoncentrowane na najważniejszych okolicznościach wpływających na możliwość zaoferowania ceny na przedstawionym poziomie (vide: np. Wyrok KIO z dnia 10 marca 2023 r. sygn. akt KIO 500/23). Co więcej na próżno poszukiwać normy prawnej z której wynikałby obowiązek ujawniania przez wykonawcę wysokości przewidywanego zysku jaki będzie jego udziałem z tytułu realizacji zamówienia (vide: Wyrok KIO z dnia 8 listopada 2022 r. sygn. akt KIO 2816/22).

19. Wykonawca jest podmiotem profesjonalnym co oczywiste dążącym do optymalizacji swojego przedsiębiorstwa i uzyskiwania jak najwyższej rentowności. Nie ma żadnego interesu w zaniżaniu ceny. Ma za to długoterminowy interes (choćby budowanie renomy) w dokonywaniu rzetelnych i niezawyżonych wycen.

20. Należy zatem zadać odpowiedź na pytanie czy zaproponowana przez Wykonawcę cena jest rażąco niska w świetle jego wyjaśnień. Przy czym odpowiedź na to pytanie powinna zostać udzielona w kontekście powszechnie akceptowanej wykładni takiej ceny wyrażonej w Wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 28 kwietnia 2008 roku, zapadłego w sprawie o sygnaturze akt XIX Ga 128/08. Rażąco niska cena to cena, która jest nierealistyczna i niewiarygodna w porównaniu do cen rynkowych podobnych zamówień i ewentualnie innych ofert złożonych w toku postępowania.

21. Odwołujący nie tylko nie wykazał, że taką cenę przedstawił Wykonawca, a nawet nie zbliżył się do uprawdopodobnienia takiego faktu. Odwołanie ma charakter w gruncie rzeczy polemiki i pozbawione jest istotnych argumentów faktycznych oraz dowodów na ich poparcie, które mogłyby czynić je za zasługujące na uznanie.

22. Domniemane naruszenia wskazane przez Odwołującego się w art. 224 ust. 5 i ust. 6 PZP w zw. z art. 16 PZP w zw. z art. 17 PZP skutkujące także domniemanym naruszeniem art. 239 ust. 1 PZP mają charakter wtórny wobec powyżej opisanych wątpliwości. Związku z powyższym nie zasługują na dodatkowe, oddzielnie odniesienie się.

23. W ich zakresie w całości Wykonawca podziela punkt widzenia Zamawiającego wyrażony w jego pismach.

24. W świetle powyższych argumentów, zarzut Odwołującego jest całkowicie bezzasadny, a oferta Wykonawcy spełnia wszystkie ustawowe wymogi. W związku z tym wnoszę o oddalenie odwołania w całości oraz obciążenie Odwołującego kosztami postępowania.

25. W ocenie Wykonawcy, Zamawiający przygotował oraz przeprowadził postępowanie w trybie konkurencyjnym, zachowując zasady uczciwej konkurencji, równego traktowania wykonawców, przejrzystości, proporcjonalności, efektywności, bezstronności i obiektywizmu oraz jawności, które wywodzą się wprost z tzw. dyrektywy klasycznej wyrażonej w art. 18 ust. 1 PZP (implementowanej z systemu prawa europejskiego).

26. W związku z powyższym odwołanie nie zasługuje w żadnym wypadku na uwzględnienie.(...)"

Krajowa Izba Odwoławcza ustaliła i zważyła, co następuje.

Na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego, a w szczególności w oparciu o treść akt sprawy odwoławczej, w tym treść Specyfikacji Warunków Zamówienia, zwanej dalej SWZ, odwołania, oferty Przystępującego, wezwania z dnia 23 kwietnia 2025 r. tego wykonawcy przez Zamawiającego do wyjaśnienia rażąco niskiej ceny, odpowiedzi na powyższe wezwanie z dnia 5 maja 2025 r. wraz z dowodami, zawiadomienia o wyborze najkorzystniejszej oferty z dnia 23 maja 2025 r., odpowiedzi Zamawiającego na odwołanie z dnia 26 czerwca 2025 r., jak również na podstawie złożonych przez strony wyjaśnień Izba postanowiła odwołanie oddalić.

Odwołanie nie zawierało braków formalnych, wpis został przez Odwołującego uiszczony, zatem odwołanie podlegało rozpoznaniu. Izba nie stwierdziła przesłanek do jego odrzucenia.

Po przeprowadzeniu postępowania odwoławczego Izba nie doszukała się w działaniach Zamawiającego naruszenia przepisów art. 226 ust. 1 pkt 8 ustawy Pzp, oraz art. 224 ust. 5 i ust. 6 ustawy w związku z art. 16 ustawy Pzp w związku z art. 17 i art. 239 ustawy Pzp.

Rozpoznając meritum przedmiotowej sprawy należy wskazać, że podstawowym, istotnym zagadnieniem wymagającym rozstrzygnięcia była kwestia oceny czy Zamawiający miał dostateczne podstawy prawne do odrzucenia oferty Przystępującego z powodu złożenia przez niego oferty z rażąco niską ceną.

W pierwszej kolejności, Izba ustaliła w zakresie niezbędnym do rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, że Zamawiający pismem z dnia 23 kwietnia 2025 r. na podstawie art. 224 ust. 1 ustawy Pzp wezwał Przystępującego do złożenia wyjaśnień, w tym złożenia dowodów w zakresie wyliczenia ceny, lub ich istotnych części składowych, gdyż zaoferowana przez niego cena wzbudziła wątpliwości Zamawiającego co do możliwości wykonania przedmiotu zamówienia zgodnie z wymaganiami określonymi w dokumentach zamówienia lub wynikającymi z odrębnych przepisów.

Ponadto, Zamawiający wskazał, że jest zobligowany, na podstawie art. 224 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy Pzp do zażądania od Przystępującego wyjaśnień, w tym złożenia dowodów w zakresie wyliczenia ceny, kosztu lub ich istotnych części składowych, gdyż zaoferowana przez Państwa cena całkowita jest niższa co najmniej o 30% od:

1) wartości zamówienia powiększonej o należny VAT, która to wartość została ustalona przez zamawiającego przed wszczęciem postępowania lub średniej arytmetycznej cen wszystkich złożonych ofert niepodlegających odrzuceniu na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 1 i 10 ustawy Pzp, lub

2) wartości zamówienia powiększonej o należny VAT, zaktualizowanej z uwzględnieniem okoliczności, które nastąpiły po wszczęciu postępowania, w szczególności istotnej zmiany cen rynkowych.

Mając na uwadze powyższe Zamawiający poinformował, że średnia arytmetyczna cen wszystkich złożonych ofert w postępowaniu na zadanie pn: Usuwanie zinwentaryzowanych obcych gatunków inwazyjnych roślin na terenie Pustyni wynosi 2 011 070,59 złotych brutto. Natomiast wartość zamówienia powiększona o należny podatek od towarów i usług, ustalonej przed wszczęciem postępowania wynosi 2 550 000,00 złotych brutto.

Zamawiający zauważył, że w ofercie złożonej w przedmiotowym postępowaniu Przystępujący zaproponował wykonanie zamówienia za cenę 1 226 740,50 zł brutto i wskazał, że zaoferowana cena całkowita oferty jest niższa o co najmniej 30% od wartości zamówienia powiększonej o należny podatek od towarów i usług, ustalonej przed wszczęciem postępowania oraz o co najmniej 30 % od średniej arytmetycznej cen wszystkich złożonych ofert niepodlegających odrzuceniu na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 1 i 10 ustawy Pzp.

Powiadomił Przystępującego, że cena zaoferowana przez Wykonawcę może zostać uznana za cenę rażąco niską i na tej podstawie oferta Wykonawcy może zostać odrzucona na zasadzie art. 226 ust. 1 pkt 8 ustawy PZP.

Ponadto Zamawiający wskazał, że jest zobligowany, na podstawie art. 224 ust. 2 pkt 1 i 2 p.z.p. do zażądania od Przystępującego wyjaśnień, w tym złożenia dowodów w zakresie wyliczenia ceny lub ich istotnych części składowych.

W związku z powyższym poinformował Przystępującego, że Wykonawca na podstawie art. 224 ust. 1 ustawy PZP jest zobowiązany złożyć wyjaśnienia w sprawie rażąco niskiej ceny. Zamawiający żąda od Wykonawcy wyjaśnień, w tym złożenia dowodów w zakresie wyliczenia ceny lub kosztu, lub ich istotnych części składowych.

Zamawiający zwrócił również uwagę, że zgodnie z art. 224 ust. 3 ustawy Pzp Państwa wyjaśnienia mogą dotyczyć w szczególności:

- 1) zarządzania procesem produkcji, świadczonych usług lub metody budowy;
- 2) wybranych rozwiązań technicznych, wyjątkowo korzystnych warunków dostaw, usług albo związanych z realizacją robót budowlanych;
- 3) oryginalności dostaw, usług lub robót budowlanych oferowanych przez wykonawcę;
- 4) zgodności z przepisami dotyczącymi kosztów pracy, których wartość przyjęta do ustalenia ceny nie może być niższa od minimalnego wynagrodzenia za pracę albo minimalnej stawki godzinowej, ustalonych na podstawie przepisów ustawy z dnia 10.10.2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę Dz.U. z 2020 r. poz. 2207 tj. z dnia 2020.12.10) lub przepisów odrębnych właściwych dla spraw, z którymi związane jest realizowane zamówienie;
- 5) zgodności z prawem w rozumieniu przepisów o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej;
- 6) zgodności z przepisami z zakresu prawa pracy i zabezpieczenia społecznego;
- 7) zgodności z przepisami z zakresu ochrony środowiska;

8) wypełniania obowiązków związanych z powierzeniem wykonania części zamówienia podwykonawcy.

Zamawiający powiadomił również wykonawcę, że zgodnie z art. 224 ust. 5 ustawy PZP obowiązek wykazania, że oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny lub kosztu spoczywa na Wykonawcy.

W wykonaniu powyższego wezwania Zamawiającego Przystępujący w piśmie z dnia 5 maja 2025 r., przedstawił poniższe wyjaśnienia wraz z dowodami.

„W odpowiedzi na pismo informuję, iż w mojej ofercie zostały uwzględnione wszystkie koszty składające się na wykonanie przedmiotu zamówienia, które zostały ujęte w szczegółowym opisie przedmiotu zamówienia oraz w projekcie umowy. Ponadto pragnę nadmienić, że wykonywałem tożsame zamówienia związane z usuwaniem obcych gatunków inwazyjnych roślin na terenie Pustyni Błędowskiej będącej w zarządzaniu Rejonowego Zarządu Infrastruktury w Krakowie wielokrotnie (umowy: 12/2024/SOŚ/SZP, 4/2022/SOŚ/SZP, 16/2021/SOŚ/SZP, 1/19/2019/SOŚ/SZP) a odbior wykonanych usług nie budziły zastrzeżeń ze strony zamawiającego. Doświadczenie zdobyte podczas ww. realizacji dla RZI Kraków pozwoliły mi na uwzględnienie wszystkich kosztów w proponowanej ofercie cenowej.

Kalkulacja ceny za "Usuwanie zinwentaryzowanych obcych gatunków inwazyjnych roślin na terenie Pustyni." została przyjęta w następujący sposób: przedmiotowe prace przewidziano na okres 6 miesięcy tj. 127 dni roboczych

*amortyzacja 7,32%

*robocizna 53,93% (w tym koszty osobowe, dojazdy, wykopanie inwazyjnej roślinności, wywóz , orka, bronowanie, transport sprzętu itp.)

*materiały 9,17% (paliwo do ciągników dokonujących wywóz wykopanej roślinności z terenu Pustyni w miejsce składowania, płyny eksploatacyjne, rękawice ochronne itp.)

*transport pozyskanego materiału 8,52% (w tym załadunek, rozładunek, utylizacja pozyskanego materiału organicznego z 5 ha oraz biomasy)

*zysk 15,04%

*Inne 6,02% (gwarancja itp.)

Do sporządzenia kalkulacji powyższych kosztów przyjąłem następujące założenia:

•jedna roboczogodzina pracownika 37,50zł

•transport 1m³ pozyskanego materiału 50zł

•Transport 1m³ zrąbków 50zł jedna godzina pracy rębaka Vermeer/Bandit 80zł

•Jedna godzina pracy zestawu zrywkowego ciągnik rolniczy Valtra z przyczepą FAO FAR 80zł

•jedna roboczogodzina forwardera 100zł

•jedna roboczogodzina koparki 60 zł Obniżenie kosztów usługi w stosunku do innych oferentów było możliwe dzięki zatrudnieniu pracowników o dużym doświadczeniu przy realizacji tego typu prac, posiadających uprawnienia do obsługi maszyn, realizujących jak już wspomniałem na wstępie tożsame prace na Pustyni. Doświadczenie pracowników przy realizacji usługi gwarantuje uzyskanie wydajności pozwalającej obniżyć koszty osobowe. Firma dysponuje własnym, dużym zapleczem technicznym - sprzętem i urządzeniami potrzebnymi do realizacji usługi: rębaki do gałęzi Veermer BC 1000XL ,Bandit12X, 3 ciągniki rolnicze Valtra z przyczepą, forwarder Komatsu, przyczepa samozaładowcza FAO FAR 9t, 2 szt. przyczepa samozaładowcza FAO FAR 12 t, samochód ciężarowy DAF z HDS hakowiec z kontenerem (przyczepy, Forwarder oraz urządzenia HDS posiadają odbiory techniczne Urzędu Dozoru Technicznego), 2 koparki gaśienicowe lekkie) bus 9 osobowy Renault Trafic,Ford Transit, co skutkuje niższymi kosztami oraz brakiem ponoszenia dodatkowych kosztów związanych z wynajmem sprzętu a stała obsługa takiego samego sprzętu pozwala pracownikom na jego lepsze poznanie i wpływa pozytywnie na ich wydajność. Koszty paliwa w firmie są znacznie obniżone ze względu na hurtowe ilości zakupu, a stała współpraca z firmą zajmującą się dystrybucją paliwa, pozwoliła na wypracowanie dodatkowych rabatów, i zakup paliw w konkurencyjnych cenach. Firma posiada zbiorniki paliw umożliwiające dowóz paliwa do miejsca realizacji usługi. FHPUSekwoja działa na rynku od 15 lat, na przestrzeni tego czasu wypracowała sobie grono stałych dostawców, którzy oferują atrakcyjne rabaty dla swoich długoletnich i stałych klientów. Diler marki Husqvarna R-Bud dla głównego kontrahenta którym jesteśmy, nalicza stały rabat na poziomie 15%. Firma prowadzi działalność realizując podobne zadania na większą skalę, dlatego zatrudnia na podstawie umowy o pracę na cały etat na stałe 14 pracowników, spośród pracowników 3 osoby posiadają uprawnienia UDT do obsługi przyczep samozaładowczych, a także 3 osoby prawo jazdy kat C, C+E, oraz 2 osoby uprawnienia do obsługi koparek, dzięki temu koszt ich pracy jest niższy niż firm zewnętrznych lub osób zatrudnionych doraźnie. Na cenę ma

wpływ również okres wykonania zamówienia, a także wolne moce przerobowe które w tym czasie posiadamy. Właściciel firmy D.S. posiada uprawnienia pilarza, uprawnienia do obsługi przyczep samozaładowczych oraz prawo jazdy kat C, C+E i będzie bezpośrednio uczestniczył w wykonywaniu usługi, nie otrzymuje wynagrodzenia a zatrzymuje tylko zysk. Również bardzo istotnym elementem wpływającym na konkurencyjność złożonej oferty jest założenie zysku na poziomie 15,04%. Powyższe działania które zostały opisane jak i zaoferowane ceny nie będą mieć wpływu na jakość i terminowość wykonywanych usług. Załączone referencje do wyjaśnień powstały na bazie wykonywanych usług w wyniku wygrania przetargu gdzie również oferta była konkurencyjna w stosunku do innych, ale jakość wykonywanych prac, profesjonalizm, organizacja pracy i terminowość pozwoliły uzyskać bardzo pozytywną referencję, co świadczy o zadowoleniu zlecających z wyboru firmy. Zdobyte doświadczenie w realizacji tego typu usług, pozwoliło wypracować system logistyczny i organizacyjny, który powoduje wykorzystanie w sposób maksymalny czasu pracy zatrudnionych pracowników i obniża koszty pracy w sposób znaczący. Reasumując zapewniam, że zaproponowana przeze mnie cena pozwoli na wykonanie przedmiotu zamówienia w sposób należyty, fachowy i terminowy.”.

Przechodząc do omówienia stanowiska Izby odnośnie zarzutu rażąco niskiej ceny oferty Przystępującego wymaga zaznaczenia, że Odwołujący oparł swój zarzut jedynie o dyspozycję przepisu art. 226 ust. 1 pkt 8 ustawy Pzp oraz art. 224 ust. 5 i ust. 6 ustawy.

Natomiast Odwołujący pominął przepis art.224 ust.1 ustawy Pzp zgodnie, z którym jeżeli, zaoferowana cena lub koszt, lub ich istotne części składowe, wydają się rażąco niskie w stosunku do przedmiotu zamówienia lub budzą wątpliwości zamawiającego co do możliwości wykonania przedmiotu zamówienia zgodnie z wymaganiami określonymi w dokumentach zamówienia lub wynikającymi z odrębnych przepisów, zamawiający żąda od wykonawcy wyjaśnień, w tym złożenia dowodów w zakresie wyliczenia ceny lub kosztu, lub ich istotnych części składowych.

Zdaniem Izby – dla rozważenia szczegółowego zakresu zarzutów odwołania przedstawionych przez Odwołującego konieczne byłoby stwierdzenie przez Izbę, że treść wezwania Przystępującego do wyjaśnienia rażąco niskiej ceny była wystarczająca do tego, aby uznać, że Zamawiający powinien oczekiwać podania przez Przystępującego szczegółowych kosztów wskazanych w odwołaniu.

W przekonaniu Izby - wymaga podkreślenia, że samo wezwanie Zamawiającego było na tyle ogólne, że Przystępujący nie mógł z niego wnioskować o konieczności dowodzenia zakresu szczegółowych kosztów przedstawionych przez Odwołującego w odwołaniu, a zatem Zamawiający mógł przyjąć, że wyjaśnienia te wraz z dowodami należało potraktować jako adekwatne i proporcjonalne do treści wezwania.

Na szczególną uwagę zasługuje również okoliczność, że Odwołujący w ogóle nie zgłosił zarzutu braku prawidłowego wezwania Przystępującego do wyjaśnienia rażąco niskiej ceny w trybie przepisu art.224 ust.1 ustawy Pzp, lecz zaskarżył jedynie ostateczną ocenę tych wyjaśnień wraz z dowodami, abstrahując od sytuacji ogólnego wezwania Przystępującego do wyjaśnień rażąco niskiej ceny.

Dodatkowo, zasadnym jest wskazanie, że blankietowe wezwanie do wyjaśnienia rażąco niskiej ceny w każdym przypadku może oznaczać, że dany wykonawca będzie zazwyczaj przedstawiał wyjaśnienia według swojego uznania, w inny sposób niż inny wykonawca.

Według zapatrywania Izby – Odwołujący nie wykazał przesłanki istnienia obiektywnego stanu rzeczy polegającego na tym, że zaoferowana przez Przystępującego cena była rażąco niska w stosunku do przedmiotu zamówienia, a także nie udowodnił tego, że Zamawiający na podstawie udzielonych przez Przystępującego wyjaśnień był zobowiązany do odrzucenia jego oferty.

Izba dostrzegła, że Odwołujący w swoich wywodach posłużył się przypuszczeniami podnosząc między innymi w odwołaniu, że „(...)W przypadku wskazania przez Wykonawcę jednej roboczogodziny dla sprzętu **zapewne chodzi** o maszynogodzinę.

Analizując przedstawione wyjaśnienia **odnosi się wrażenie**, że Wykonawca podając stawki jednostkowe chce przekonać, że składniki cenotwórcze założone przez niego są na tyle wysokie że nie może być mowy o cenie rażąco niskiej.(...)” oraz w piśmie procesowym z dnia 27 czerwca 2025 r., że „(...)Przykładowo, jeśli robocizna stanowi 53,39% ceny, a wykonawca przyjmuje stawkę roboczogodziny 37,50 zł, to **w jaki sposób Zamawiający zweryfikował, czy jest to realny koszt?** Z powyższego nie wynika, ani **ile godzin** wykonawca przewiduje na realizację robót, ani **ilu pracowników** zamierza przy tym zadaniu zaangażować. Podobnie z kosztami sprzętu.

To, że cena maszynogodziny jest – jak twierdzi Zamawiający – ceną rynkową, nie przesądza, że cena oferty jest rynkowa, ponieważ nie wiadomo ile godzin pracy sprzętu wykonawca przewiduje i czy jest to realna kalkulacja.(...)”.

Powyższe wnioski potwierdzają jedynie wątpliwości Odwołującego, które mogłyby być ewentualnie przedmiotem dalszych wyjaśnień rażąco niskiej ceny, lecz nie mogły one prowadzić Zamawiającego do odrzucenia oferty Przystępującego, jako oferty z rażąco niską ceną lub kosztem, bowiem takiej czynności podlega jedynie oferta wykonawcy, który nie udzielił wyjaśnień w wyznaczonym terminie, lub jeżeli złożone wyjaśnienia wraz z dowodami nie uzasadniają podanej w ofercie ceny lub kosztu (vide: art.224 ust.6 ustawy Pzp).

Jeżeli zaś pojawiają się wątpliwości na tle złożonych już wyjaśnień dotyczących rażąco niskiej ceny, które nie zostały przez Zamawiającego zbadane i nie skierowano do wykonawcy szczegółowego wezwania w tym względzie, to nie mógł Zamawiający stwierdzić, że złożone wyjaśnienia wraz z dowodami nie uzasadniają podanej w ofercie ceny lub kosztu.

W kontekście powyższego na podkreślenie zasługuje, że Odwołujący zarzutami odwołania nie objął treści przepisu art.224 ust.1 ustawy Pzp, to znaczy nie zaskarżył treści wezwania Zamawiającego, które było dosyć ogólne i nie mogło rodzić po stronie Przystępującego obowiązku wyjaśnienia i dowodzenia kosztów nie wskazanych w tym wezwaniu.

W doktrynie i judykaturze przyjmuje się zgodnie, że cena rażąco niska to cena niewiarygodna, nierealistyczna, nierynkowa, poniżej kosztów świadczenia.

W ocenie Izby - różnice cenowe pomiędzy ofertą Odwołującego i Przystępującego nie są na tyle drastyczne, aby można było przyjąć, że złożona przez Przystępującego cena jest rażąco niska.

Reasumując, Zamawiający nie mógł zastosować przepisu art.224 ust.1 pkt 8 ustawy Pzp, który stanowi, że Zamawiający odrzuca ofertę, jeżeli zawiera rażąco niską cenę lub koszt w stosunku do przedmiotu zamówienia.

Ostatecznie, biorąc pod uwagę, że zarzut naruszenia przez Zamawiającego art.239 ustawy Pzp ma charakter wynikowy i jego potwierdzenie jest ściśle uzależnione od uznania zasadności rozpoznanych wyżej zarzutów odwołania, Izba uznała go za bezzasadny.

W tym stanie rzeczy Izba na podstawie art. 553 ustawy Pzp postanowiła oddalić odwołanie.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art. 574 i art.576 ustawy Prawo zamówień publicznych, stosownie do wyniku postępowania, z uwzględnieniem przepisów rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie szczegółowych rodzajów kosztów postępowania odwoławczego, ich rozliczania oraz wysokości i sposobu pobierania wpisu od odwołania .

Przewodniczący:.....